

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PLANIRANJU I IZGRADNJI

Član 1.

U Zakonu o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 81/09 - ispravka, 64/10 - US, 24/11, 121/12, 42/13 - US, 50/13 - US, 98/13 - US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - dr. zakon, 9/20, 52/21 i 62/23) u članu 2. stav 1. tačka 78) posle reči: „dobra” dodaju se zapeta i reči: „za objekte u granicama nepokretnih kulturnih dobara od izuzetnog značaja i kulturnih dobara upisanih u Listu svetske kulturne i prirodne baštine, objekata u zaštićenoj okolini kulturnih dobara od izuzetnog značaja sa određenim granicama katastarskih parcela i objekata u zaštićenoj okolini kulturnih dobara upisanih u Listu svetske kulturne i prirodne baštine”.

Posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Svi rokovi propisani ovim zakonom računaju se u radnim danima.”.

Član 2.

U članu 46. posle stava 9. dodaje se stav 10, koji glasi:

„Izuzetno od stava 7. ovog člana, za objekte za koje je Vlada utvrdila da su projekti za izgradnju objekata od značaja, odnosno od posebnog značaja za Republiku Srbiju pribavljaju se samo uslovi organa nadležnog za poslove zaštite nepokretnih kulturnih dobara.”.

Član 3.

U članu 99. stav 2. posle reči: „sprovodi Republička direkcija za imovinu Republike Srbije” dodaju se zapeta i reči: „po prethodno pribavljenoj saglasnosti Vlade”.

Član 4.

U članu 134. stav 4. reči: „jedinici lokalne samouprave” zamenjuju se rečima: „nadležnom organu”.

Stav 5. briše se.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 5.

Dosadašnji stav 7, koji postaje stav 6, menja se i glasi:

„Kada organ iz st. 1. i 2. ovog člana, ne reši po zahtevu za izdavanje lokacijskih uslova, građevinske i/ili upotreбne dozvole u zakonom propisanom roku, odnosno u roku od najviše 30 dana od dana podnošenja urednog zahteva stranke za izgradnju objekata koji se finansiraju iz budžeta Republike Srbije, nadležno ministarstvo će, po zahtevu stranke, preuzeti nadležnost za izdavanje tih akata.”.

Dosadašnji stav 8. postaje stav 7.

Član 5.

U članu 134a stav 5. reči: „Izuzetno od stava 3. ovog člana” zamenjuju se rečima: „Izuzetno od stava 4. ovog člana”, a reči: „iz stava 2. ovog člana” zamenjuju se rečima: „iz stava 3. ovog člana”.

Član 6.

U članu 135. stav 1. posle reči: „i izvod iz projekta za građevinsku dozvolu izrađene u skladu sa propisom kojim se bliže uređuje sadržina tehničke dokumentacije” dodaju se zapeta i reči: „rešenje o saglasnosti na Plan upravljanja otpadom od građenja i rušenja”.

Član 7.

U članu 137. stav 5. reči: „odredbe člana 147. st. 5, 6, 7. i 8. ovog zakona” zamenjuju se rečima: „odredbe člana 147. st. 7-11. ovog zakona”.

Član 8.

U članu 147. posle stava 11. dodaje se novi stav 12, koji glasi:

„Izuzetno od stava 7. ovog člana, privremene naplatne stanice sa pratećim objektima, privremene saobraćajnice i priključci i priključci na komunalnu mrežu za potrebe građenja ili eksploatacije objekata, mogu postati trajni objekti, ukoliko investitor pre isteka roka važenja privremene građevinske dozvole pribavi upotrebnu dozvolu za ove objekte, u skladu sa uslovima i postupkom propisanim podzakonskim aktom iz člana 201. stav 7. tačka 19) ovog zakona.”.

Dosadašnji stav 12. postaje stav 13.

Član 9.

U članu 153. stav 6. posle reči: „nadzor” dodaju se zapeta i reči: „dok se za objekte čiju izgradnju finansira Republika Srbija, obezbeđuje i projektantski nadzor”.

Član 10.

U članu 157. stav 1. posle reči: „može da” reč: „da” briše se.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Ako se po završetku izgradnje linijskog infrastrukturnog objekta-državnog puta moraju vršiti prethodna ispitivanja i provera instalacija, uređaja, postrojenja, stabilnosti ili bezbednosti državnog puta, uređaja i postrojenja za zaštitu životne sredine, uređaja za zaštitu od požara ili druga ispitivanja ili ako je to predviđeno tehničkom dokumentacijom, komisija za tehnički pregled objekata, kojoj je povereno vršenje tehničkog pregleda podobnosti državnog puta za upotrebu, može da odobri puštanje državnog puta u probni rad, odnosno da odobri odvijanje drumskog saobraćaja na državnom putu u režimu probnog rada i o tome bez odlaganja obaveštava ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva, ako su ispunjeni uslovi propisani podzakonskim aktom iz člana 201. stav 7. tačka 19) ovog zakona.”.

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Član 11.

U članu 201. stav 7. tačka 19) posle reči: „formu i sadržinu predloga komisije za tehnički pregled o utvrđivanju podobnosti objekta ili dela objekta za upotrebu” dodaju se zapeta i reči: „uslove i postupak uspostavljanja režima probnog rada radi odvijanja drumskog saobraćaja na državnim putevima, uslove i postupak pribavljanja upotreбne dozvole za privremene naplatne stanice sa pratećim objektima, privremene saobraćajnice i priključke na komunalnu mrežu za potrebe građenja ili eksploatacije objekata”.

Član 12.

U članu 209. stav 1. tačka 2) briše se.

U stavu 3. reči: „iz stava 1. tač. 2), 10) i 11)” zamenjuju se rečima: „iz stava 1. tač. 10) i 11)”.

Član 13.

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona primenjivaće se podzakonski akti doneti na osnovu Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 81/09 - ispravka, 64/10 - US, 24/11, 121/12, 42/13 - US, 50/13 - US, 98/13 - US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - dr. zakon, 9/20, 52/21 i 62/23), ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 14.

Započeti postupci za rešavanje zahteva za izdavanje odobrenja za izgradnju, lokacijskih uslova, građevinske dozvole, upotreбne dozvole i drugih zahteva za rešavanje o pojedinačnim pravima i obavezama podnetih do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po propisima po kojima su započeti.

Po okončanju postupaka iz stava 1. ovog člana, projekat za građevinsku dozvolu izrađuje se u skladu sa standardima primenjenim u izradi idejnog projekta i sadržanim u izveštaju revizione komisije, kao i projekti za građevinsku dozvolu za preostale faze započetog projekta.

Član 15.

Investitor iz člana 134. stav 4. Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 81/09 - ispravka, 64/10 - US, 24/11, 121/12, 42/13 - US, 50/13 - US, 98/13 - US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - dr. zakon, 9/20, 52/21 i 62/23) koji je, do dana stupanja na snagu ovog zakona, ishodovao lokacijske uslove pred nadležnim organom, može podneti zahtev za izdavanje građevinske dozvole ministarstvu nadležnom za poslove građevinarstva bez obaveze sprovođenja postupka revizije projekta.

Član 16.

Važeći planski dokumenti koji su doneti pre 1. januara 1993. godine, prestaju da važe po isteku 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, a organi nadležni za njihovo donošenje dužni su da u tom roku donešu novi planski dokument.

Član 17.

Odredbe drugih zakona kojima se na drugačiji način uređuju pitanja koja su predmet uređivanja ovog zakona neće se primenjivati, osim zakona i propisa kojima se uređuju zaštita životne sredine i prava i slobode nacionalnih manjina.

Član 18.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Uredba o uslovima i postupku uspostavljanja režima probnog rada radi odvijanja drumskog saobraćaja na državnim putevima („Službeni glasnik RS”, broj 101/24).

Član 19.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 12. Ustava Republike Srbije, kojim se utvrđuje da Republika Srbija, između ostalog, uređuje i organizaciju i korišćenje prostora.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Pored potrebe da se treminološki usklade odredbe, isprave određene tehničke greške koje su uočene u postojećem Zakonu, te norme zakona usklade sa drugim važećim propisima, pokazalo se kao neophodno i da se precizira za koje tačno objekte se izrađuje studija zaštite nepokretnih kulturnih dobara, budući da je bilo različitih tumačenja u praksi.

Pored toga, pokazalo se kao neophodno da se pre oglašavanja za otuđenje neizgrađenog građevinskog zemljišta u javnoj svojini Republike Srbije, eksplicitno propiše obaveza Republičkoj direkciji za imovinu Republike Srbije da pribavi saglasnost Vlade, kako bi se ujednačila praksa u postupcima javnog oglašavanja prikupljanjem pisanih ponuda.

Takođe, polazeći od jednoipogodišnje prakse primene instituta „preuzimanja nadležnosti“ za izdavanje akata za izgradnju objekata u slučaju kada nadležni organ ne izda u roku lokacijske uslove, građevinsku i/ili upotrebnu dozvolu, konstatovano je da institut „preuzimanja nadležnosti“ svrsishodan isključivo u situacijama kada se izgradnja objekta finansira iz budžeta Republike Srbije, budući da su to najčešći objekti od strateškog značaja vezani za rokove i čija izgradnja značajno utiče na bruto domaći proizvod države.

Razlozi za izmenu Zakona ogledaju se i u činjenici da je celishodno i svrsishodno omogućiti probni rad na državnim putevima, čija je izgradnja u potpunosti završena i koju ispunjavaju tehničke i bezbednosne uslove za puštanje u saobraćaj, ali ne ispunjavaju druge uslove za dobijanje upotrebne dozvole. Ovi uslovi su najčešće sadržani u činjenici da je Zakon o planiranju i izgradnji, propisao mogućnost da se za izgradnju linijskih infrastrukturnih objekata, kao dokaz o rešenim imovinsko-pravnim odnosima na zemljištu, može umesto propisanih dokaza, dostaviti i popis katastarskih parcela sa priloženim saglasnostima vlasnika, odnosno korisnika zemljišta, odnosno izjave investitora da će pre izdavanja upotrebne dozvole rešiti imovinsko-pravne odnose na nepokretnosti. Takođe, uslov za izdavanje upotrebne dozvole je i da investitor, pre podnošenja zahteva za izdavanje upotrebne dozvole formira jednu katastarsku parcelu unutar katastarske opštine, odnosno unutar administrativnih granica jedne jedinice lokalne samouprave. Imajući u vidu da se izgradnja državnih puteva vrši na više stotina katastarskih parcela, a da se paralelno gradi više državnih puteva, investitor nije uvek u mogućnosti da blagovremeno reši imovinsko-pravne odnose, odnosno izvrši spajanje katastarskih parcela, te dolazimo u situaciju da potpuno izgrađeni putevi ne budu pušteni u režim saobraćaja i po nekoliko meseci nakon izgradnje, jer investitor nije rešio imovinsko-pravne odnose. Da bi se izbegla ova situacija, celishodno je da, pod striktno propisanim i taksativno ispunjenim uslovima, koji će detaljno biti regulisani i podzakonskim aktom, bude omogućeno odvijanje drumskega saobraćaja na državnim putevima u režimu probnog rada, čime će se smanjiti šteta koju država trpi zbog nekorišćenja puta, a čime će se dodatno rasteretiti i postojeći saobraćajni pravci u Republici Srbiji.

Potrebno je posebno istaći da se odvijanje saobraćaja u režim probnog rada omogućava isključivo za državne puteve koji ispunjavaju sve bezbednosne uslove, odnosno osnovne zahteve za objekat i koji, pored ostalog, sadrže i preliminarni ili konačni izveštaj o ispitivanju mostova, ukoliko na državnom putu postoje mostovske

konstrukcije, odnosno izveštaj o primjenjenim merama protivpožarne zaštite Sektora za vanredne situacije ako na državnom putu postoje tuneli, odnosno drugi objekti za koje su propisane posebne mere zaštite od požara, elaborat geodetskih radova, gradilišnu dokumentaciju, zapisnik građevinskog inspektora o završetku objekta u konstruktivnom smislu, a što će sve biti detaljno propisano podzakonskim aktom čije donošenje je predviđeno ovim zakonom.

Takođe, izvršeno je dodatno odlaganje roka za donošenje novih planskih dokumenata, umesto planskih dokumenata koji su doneti pre 1. januara 1993. godine, budući da je trenutni rok 4. avgusta 2025. godine.

Imajući u vidu sve prethodno navedeno predlažu se navedene izmene i dopune Zakona.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Odredbama člana 1. Predloga zakona izvršeno je preciziranje u članu 2. stav 2. tačka 78) Zakona, na način da se obaveza izrade studije zaštite nepokretnih kulturnih dobara odnosi na objekte u granicama nepokretnih kulturnih dobara od izuzetnog značaja i kulturnih dobara upisanih u Listu svetske kulturne i prirodne baštine, objekata u zaštićenoj okolini kulturnih dobara od izuzetnog značaja sa određenim granicama katastarskih parcela i objekata u zaštićenoj okolini kulturnih dobara upisanih u Listu svetske kulturne i prirodne baštine.

Članom 2. Predloga zakona je preciziran član 46. Zakona, kao posledica izmene tačke 78) u članu 2. Zakona.

Članom 3. Predloga zakona izvršeno je preciziranje odredbe člana 99. stav 2. Zakona, na način da je eksplicitno propisana obaveza Republičkoj direkciji za imovinu Republike Srbije da pre oglašavanja neizgrađenog građevinskog zemljišta za otuđenje pribavi saglasnost Vlade.

Članom 4. Predloga zakona precizirana je odredba člana 134. stav 4. Zakona i odredba istog člana u stavu 6., na način da se preuzimanje nadležnosti za izdavanje akta od strane ministarstva, u situacijama kada nadležni organ ne postupi u roku, odnosi isključivo na objekte koji se finansiraju iz budžeta Republike Srbije.

Članom 5. Predloga zakona je u članu 134a Zakona izvršeno ispravljanje tehničke greške u pozivanju na stavove.

Članom 6. Predloga zakona izvršeno je preciziranje odredbe člana 135. stav 1. Zakona, na način da se građevinska dozvola izdaje investitoru koji između ostalog dostavi i rešenje o saglasnosti na Plan upravljanja otpadom, čime se vrši dodatno usaglašavanje sa važećim propisima iz oblasti zaštite životne sredine.

Članom 7. Predloga zakona izvršeno je ispravljanje tehničke greške u pozivanju na stavove.

Članom 8. Predloga zakona, dodat je novi stav u članu 147. Zakona, kojim je propisan izuzetak kada privremeni objekti mogu postati trajni objekti, kao i propisani uslovi pod kojim isti mogu postati stalni objekti.

Članom 9. Predloga zakona izvršeno je preciziranja već postojeće odredbe člana 153. stav 6. Zakona, na način da se za objekte iz člana 133. tačka 9) ovog zakona pored stručnog nadzora, obezbeđuje i projektantski nadzor za objekte čiju izgradnju finansira Republika Srbija, čime se dodatno pojačava kontrola u fazi izvođenja radova..

Članom 10. Predloga zakona u članu 157. stav 1. Zakona se ispravlja tehnička greška i dodaje se stav 2. kojim je propisano da za linjske infrastrukture objekte-državne puteve pod uslovima propisanim Zakonom i podzakonskim aktom može odobri puštanje u probni rad, odnosno odobriti odvijanje drumskog saobraćaja na državnom putu u režimu probnog rada.

Članom 11. Predloga zakona u članu 201. stav 7. u tački 19) prošireno je ovlašćenje za donošenje podzakonskog akta, kao posledica izmene zakona.

Članom 12. Predloga zakona brisana je tačka 2) u stavu 1. član 209. Zakona i posledično zbog brisanja tačke 2) izvršena korekcija u stavu 3.

Članom 13. Predloga zakona propisano je da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona doneti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Takođe, članom 13. Predloga zakona propisano je da će se do donošenja podzakonskih akata iz ovog zakona primenjivaće se podzakonski akti doneti na osnovu Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 81/09 – ispravka, 64/10 – US, 24/11, 121/12, 42/13 – US, 50/13 – US, 98/13 – US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – dr. zakon, 9/20, 52/21 i 62/23), ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Članom 14. Predloga zakona propisano je da će započeti postupci za rešavanje zahteva za izdavanje odobrenja za izgradnju, lokacijske uslove, građevinske dozvole, upotreбne dozvole i drugih zahteva za rešavanje o pojedinačnim pravima i obavezama podnetih do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po propisima po kojima su započeti.

Članom 15. Predloga zakona, određen je rok važenja lokacijskih uslova ishodovanih pred nadležnim organom JLS, koji se mogu priložiti u slučaju kada investitor gradi objekat preko 20.000m², a dozvolu izdaje ministarstvo.

Članom 16. Predloga zakona propisano je da će važeći planski dokumenti koji su doneti pre 1. januara 1993. godine, prestati da važe po isteku 12 meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, a organi nadležni za njihovo donošenje dužni su da u tom roku donešu novi planski dokument.

Članom 17. Predloga zakona propisano je da se odredbe drugih zakona kojima se na drugačiji način uređuju pitanja koja su predmet uređivanja ovog zakona neće se primenjivati, osim zakona i propisa kojima se uređuju zaštita životne sredine i prava i slobode nacionalnih manjina.

Članom 18. Predloga zakona propisano je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Uredba o uslovima i postupku uspostavljanja režima probnog rada radi odvijanja drumskega saobraćaja na državnim putevima („Službeni glasnik RS”, broj 101/24).

Članom 19. Predloga zakona propisano je da će ovaj zakon stupiti na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Republike Srbije.

V. PREGLED ODREDBI KOJE SE MENJAJU, ODносно DOPUNJUJU

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) adaptacija jeste izvođenje građevinskih i drugih radova na postojećem objektu, kojima se: vrši promena organizacije prostora u objektu; vrši zamena uređaja, postrojenja, opreme i instalacija istog kapaciteta, a kojima se ne utiče na stabilnost i sigurnost objekta, ne menjaju konstruktivni elementi, ne menja spoljni izgled i ne utiče na bezbednost susednih objekata, saobraćaja, zaštite od požara i životne sredine;

2) brownfield lokacije jesu lokacije industrijskih i komercijalnih sadržaja, koje se ne koriste u dužem vremenskom periodu, a imaju potencijal za urbanu obnovu;

3) bruto razvijena građevinska površina jeste zbir površina svih nadzemnih etaža objekta, merenih u nivou podova svih delova objekta – spoljne mere obodnih zidova (sa oblogama, parapetima i ogradama);

4) vetroelektrana je elektroenergetski objekat za proizvodnju električne energije iz energije vetra, koji se obavezno sastoji od jednog ili više vetrogeneratora povezanih mrežom električnih, odnosno telekomunikacionih kablova i objekata u funkciji vetroelektrane;

5) vučnica je žičara koja užetom vuče lica ili materijal sa odgovarajućom opremom, koristeći vučne uređaje po vučnoj trasi;

6) Glavni republički urbanista je lice odgovorno za sprovođenje stručne kontrole dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja iz nadležnosti Republike Srbije, kao i za kontrolu usklađenosti planskih dokumenata, odnosno glavni urbanista autonomne pokrajine je lice odgovorno za sprovođenje stručne kontrole dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja iz nadležnosti autonomne pokrajine, kao i za kontrolu usklađenosti planskih dokumenata;

7) grad jeste naselje koje je kao grad utvrđeno zakonom;

8) gradilište jeste zemljište ili objekat, posebno obeleženo, na kome se gradi, rekonstruiše ili uklanja objekat, odnosno izvode radovi na održavanju objekta;

9) građevinska linija jeste linija na, iznad i ispod površine zemlje i vode do koje je dozvoljeno građenje osnovnog gabarita objekta;

10) građevinsko područje jeste uređeni i izgrađeni deo naseljenog mesta, kao i neizgrađeni deo područja određen planskim dokumentom za zaštitu, uređenje ili izgradnju objekta;

11) građevinska parcela jeste deo građevinskog zemljišta, sa pristupom javnoj saobraćajnoj površini, koja je izgrađena ili planom predviđena za izgradnju koja se definiše koordinatama prelomnih tačaka u državnoj projekciji;

12) građevinski kompleks predstavlja, celinu koja se sastoji od više međusobno povezanih samostalnih funkcionalnih celina, odnosno katastarskih parcela, koje mogu imati različitu namenu;

13) građenje jeste izvođenje građevinskih i građevinsko-zanatskih radova, ugradnja građevinskih proizvoda, postrojenja i opreme;

14) Direktiva Inspire je dokument kojim se postavljaju osnovna pravila usmerena ka uspostavljanju Infrastrukture prostornih informacija u Evropskoj uniji, a u Republici Srbiji se sprovodi kroz Nacionalnu infrastrukturu geoprostornih podataka;

15) dogradnja jeste izvođenje građevinskih i drugih radova kojima se izgrađuje novi prostor van postojećeg gabarita objekta, kao i nadzidivanje objekta, i sa njim čini građevinsku, funkcionalnu ili tehničku celinu;

16) ekonomski objekti jesu objekti za gajenje životinja (staje za gajenje konja, štale za gajenje goveda, objekti za gajenje živine, koza, ovaca i svinja, kao i objekti za gajenje golubova, kunića, ukrasne živine i ptica); prateći objekti za gajenje domaćih životinja (ispusti za stoku, betonske piste za odlaganje čvrstog stajnjaka, objekti za skladištenje osoke); objekti za skladištenje stočne hrane (senici, magacini za skladištenje koncentrovane stočne hrane, betonirane silo jame i silo trenčevi), objekti za skladištenje poljoprivrednih proizvoda (ambari, koševi), ribnjaci, krečane, čumurane i drugi slični objekti na poljoprivrednom gazdinstvu (objekti za mašine i vozila, pušnice, sušionice i sl.);

17) elektroenergetski objekti su objekti za proizvodnju, transformaciju, distribuciju i prenos električne energije;

18) elektromobilnost (E-mobilnost) jeste poseban vid ekološkog saobraćaja, korišćenjem električnih vozila koji za pogonsku energiju koriste pretežno električnu energiju;

19) E-prostor je elektronski sistem razmene digitalnih podataka između imalaca javnih ovlašćenja, u postupku pripreme, koordinacije i praćenja izrade planskih dokumenata. U okviru sistema E-prostor odvijaju se i druge aktivnosti u pogledu učešća javnosti, stručne kontrole dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja,

kontrole usklađenosti planskih dokumenata, kao i dostupnosti, objavljivanja i čuvanja dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja;

20) ESPON jeste evropska mreža institucija koje se bave prikupljanjem informacija i pokazatelja za prostorno planiranje;

21) zemljište privredno urbanističkoj nameni jeste zemljište na kome je u skladu sa zakonom izgrađen objekat i koji je upisan u evidenciju katastra nepokretnosti;

22) zemljište izvan građevinskog područja na kome je moguća izgradnja, jeste zemljište određeno planskim dokumentom kao poljoprivredno, šumsko, vodno i ostalo zemljište, na kome je u skladu sa ovim zakonom i drugim posebnim zakonima moguća izgradnja objekata, odnosno parterno uređenje zemljišta u skladu sa posebnim propisima;

23) zgrada jeste objekat sa krovom i spoljnim zidovima, izgrađena kao samostalna upotrebljiva celina koja pruža zaštitu od vremenskih i spoljnih uticaja, a namenjena je za stanovanje, obavljanje neke delatnosti ili za smeštaj i čuvanje životinja, robe, opreme za različite proizvodne i uslužne delatnosti i dr. Zgradama se smatraju i objekti koji imaju krov, ali nemaju (sve) zidove (npr. nadstrešnica), kao i objekti koji su pretežno ili potpuno smešteni ispod površine zemlje (skloništa, podzemne garaže i sl.);

24) zdravstveni kompleks jeste zdravstvena ustanova, osnovana u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zdravstvene zaštite, koji predstavlja prostorno-funkcionalnu celinu, koja se sastoji od više međusobno povezanih samostalnih funkcionalnih celina, odnosno katastarskih parcela, koje mogu imati različitu namenu i na kojima su izgrađeni ili je planirana izgradnja objekata u funkciji zdravstvene zaštite stanovništva, sa pripadajućim objektima (univerzitetsko-klinički centar, kliničko-bolnički centar, kompleks opšte bolnice, poliklinika, dom zdravlja i dr.);

25) zelena gradnja jeste način planiranja, projektovanja, izvođenja radova, korišćenja i održavanja objekata, kojima se smanjuje emisija gasova sa efektom staklene bašte, koriste ekološki sertifikovani građevinski materijali i oprema, efikasno koriste svi resursi, smanjuje produkciju i povećava korišćenje otpada od građenja i rušenja po modelu cirkularnosti, koriste obnovljivi izvori energije, što dovodi do poboljšanja kvaliteta života korisnika, zaštite životne sredine i unapređuje održivost;

26) indeks zauzetosti parcele jeste odnos gabarita horizontalne projekcije izgrađenog ili planiranog objekta i ukupne površine građevinske parcele, izražen u procentima;

27) indeks izgrađenosti parcele jeste odnos (količnik) bruto razvijene građevinske površine izgrađenog ili planiranog objekta i ukupne površine građevinske parcele;

28) investitor jeste lice za čije potrebe se gradi objekat i na čije ime glasi građevinska dozvola;

29) izgradnja objekta jeste skup radnji koji obuhvata: prethodne radove, izradu i kontrolu tehničke dokumentacije, pripremne radove za građenje, građenje objekta i stručni nadzor u toku građenja objekta;

30) inženjerski objekti su svi ostali objekti koji nisu zgrade: železnice, putevi, mostovi, manevarske površine, cevovodi, komunikacioni i električni vodovi i dr.;

31) investiciono održavanje je izvođenje građevinsko-zanatskih, odnosno drugih radova zavisno od vrste objekta u cilju poboljšanja uslova korišćenja objekta u toku eksploatacije;

32) imaoči javnih ovlašćenja su državni organi, organi autonomne pokrajine i lokalne samouprave, posebne organizacije i druga lica koja vrše javna ovlašćenja u skladu sa zakonom, odnosno druga pravna lica koja pružaju usluge od javnog značaja većem broju korisnika (distribucija gasa, optička mreža i sl.);

33) klasa u smislu ovog zakona predstavlja grupu građevinskih objekata, odnosno radova, svrstanih prema zajedničkim karakteristikama u pogledu strukturne i tehnološke složenosti, uticaja na životnu sredinu i namene, odnosno rizika koji prati njihovo izvođenje odnosno korišćenje;

34) klizište je vid geodinamičkog procesa, u kome se zemljište pod uticajem gravitacije i drugih geoloških, hidroloških i seizmoloških pojava odvaja od stabilne podloge i klizi po kliznoj površini;

35) komunalna infrastruktura jesu svi objekti infrastrukture za koje rešenje za izvođenje radova, odnosno građevinsku dozvolu izdaje jedinica lokalne samouprave, kao i objekti javne namene u javnoj svojini jedinice lokalne samouprave, autonomne pokrajine i Republike Srbije, koji su aktom jedinice lokalne samouprave, autonomne pokrajine i Republike Srbije određeni kao objekti od posebnog značaja;

36) konzervatorski nadzor je stručni nadzor koji sprovodi odgovorni projektant – konzervator arhitektonske ili inženjerske građevinske struke sa odgovarajućom licencem Inženjerske komore Srbije nad radovima na sprovođenju mera tehničke zaštite na nepokretnim kulturnim dobrima, dobrima pod prethodnom zaštitom i njihovoj zaštićenoj okolini;

37) linijski infrastrukturni objekat-linijska infrastruktura jeste javni put, javna železnička infrastruktura (mreža pruga kojom upravlja upravljač infrastrukture, koloseci u službenim mestima i prateći objekti u funkciji železničkog saobraćaja), metro, aerodromska infrastruktura, kao i objekti u njihovoj funkciji, vodna saobraćajna infrastruktura u lučkom području (operativne obale za pristajanje plovila i sl.), kao i plovni putevi i hidrotehnički objekti koji se grade na njima (plovni kanali, naperi, paralelne građevine sa traverzama, pregrade, pragovi, kaskade, ševroni, brodske prevodnice, nasipi sa pripadajućim objektima (ustave, fiksne crpne stanice), kaskadne i reverzibilne hidroelektrane i obaloutvrde)), prenosna i distributivna mreža (elektroenergetski vod i dr.), naftovod, produktovod, gasovod, derivacioni cevovod, linijska infrastruktura žičara kao podsistema javnog transporta lica ili materijala, infrastruktura kablovskih i bežičnih elektronskih komunikacija, u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekata elektronskih komunikacija, linijska komunalna infrastruktura (vodovodna i kanalizaciona infrastruktura i sl.), koji može biti nadzemni ili podzemni, čija izgradnja je predviđena odgovarajućim planskim dokumentom i/ili podzakonskim aktima kojima se uređuje izgradnja objekata elektronskih komunikacija, kao i objekti u njihovoj funkciji;

38) mesto za punjenje električnih vozila jeste mesto na kome je moguće puniti jedno ili više električnih vozila ili zamjeniti bateriju na jednom ili više električnih vozila;

39) namena zemljišta jeste način korišćenja zemljišta određen planskim dokumentom;

40) naseljeno mesto jeste izgrađeni, funkcionalno objedinjeni prostor na kome su obezbeđeni uslovi za život i rad ljudi i zadovoljavanje zajedničkih potreba stanovnika;

41) naučno-istraživački kampus jeste prostorno funkcionalna celina – kompleks koja se sastoji od više međusobno povezanih samostalnih funkcionalnih celina, ili katastarskih parcela, koje mogu imati različitu namenu i na kojima su izgrađeni, ili je planirana izgradnja objekata u naučno-istraživačkoj, obrazovnoj i medicinskoj funkciji, kao i privrednoj delatnosti u oblasti prirodnih, društveno-humanističkih, medicinskih, informatičkih, tehničko-tehnoloških i dr. nauka;

42) nomenklatura statističkih teritorijalnih jedinica jeste skup pojmove, naziva i simbola koja opisuje grupe teritorijalnih jedinica sa nivoima grupisanja i koja sadrži kriterijume po kojima je izvršeno grupisanje, a koju usvaja Vlada, na predlog republičkog organa nadležnog za poslove statistike;

43) objekat jeste građevina spojena sa tlom, izvedena od svrshishodno povezanih građevinskih proizvoda, odnosno građevinskih radova, koja predstavlja fizičku, funkcionalnu, tehničko-tehnološku ili biotehničku celinu (zgrade i inženjerski objekti i sl.), koji može biti podzemni ili nadzemni;

44) objekti javne namene su objekti namenjeni za javno korišćenje i mogu biti objekti javne namene u javnoj svojini po osnovu posebnih zakona (linijski infrastrukturni objekti, objekti za potrebe državnih organa, organa teritorijalne autonomije i lokalne samouprave itd.) i ostali objekti javne namene koji mogu biti u

svim oblicima svojine (bolnice, domovi zdravlja, domovi za stare, objekti obrazovanja, otvoreni i zatvoreni sportski i rekreativni objekti, trgovinski centri, objekti kulture, saobraćajni terminali, pošte i drugi objekti);

45) obuhvat plana jeste prostorno ili administrativno određena celina za koju je predviđena izrada nekog prostornog ili urbanističkog plana u skladu sa zakonom;

46) oprema su pojedinačni uređaji, mašine, procesne instalacije, oprema za skladištenje električne energije i drugi proizvodi od kojih se sastoji postrojenje, koji mogu biti i samostalno ugrađeni u objekat radi tehnološkog ili drugog procesa kojem je objekat namenjen;

47) osnovni zahtevi za objekte su zahtevi koje objekat treba da zadovolji tokom ekonomski prihvatljivog veka upotrebe, utvrđeni posebnim propisima;

48) površina javne namene jeste prostor određen planskim dokumentom za uređenje ili izgradnju objekata javne namene ili javnih površina za koje je predviđeno utvrđivanje javnog interesa, u skladu sa posebnim zakonom (ulice, trgovi, parkovi i dr.);

49) podzemni delovi infrastrukture i sistema za navodnjavanje su posebna vrsta podzemnih infrastrukturnih objekata koji se grade u poljoprivredne svrhe, a čijom se izgradnjom na poljoprivrednom i šumskom zemljištu, kao i na građevinskom zemljištu koje se koristi u poljoprivredne svrhe, ne narušava korišćenje zemljišta na površini terena postojeće namene i izdavanje lokacijskih uslova za izgradnju ovih objekata ne može se uslovjavati postojanjem, odnosno dovoljnom razvijenošću planske dokumentacije za područje na kome se nalaze parcele na kojima se planira izgradnja;

50) pomoći objekat jeste objekat koji je u funkciji glavnog objekta, a gradi se na istoj parcelli na kojoj je sagrađen ili može biti sagrađen glavni stambeni, poslovni ili objekat javne namene (garaže, ostave, septičke jame, bunari, cisterne za vodu, vizitorski centri, info-pultovi i sl.);

51) postojeći objekat jeste objekat izgrađen u skladu sa zakonom, koji je evidentiran u evidenciji katastra nepokretnosti, odnosno katastra infrastrukture;

52) pretežna namena zemljišta jeste način korišćenja zemljišta za više različitih namena, od kojih je jedna preovlađujuća;

53) privredno-industrijski kompleks predstavlja celinu koja se sastoji od više međusobno povezanih samostalnih funkcionalnih celina, odnosno katastarskih parcela, koje mogu imati različitu namenu u funkciji proizvodnih, neproizvodnih ili drugih privrednih delatnosti, odnosno proizvodnje energije. Nadležnost za izdavanje akata za gradnju u privredno-industrijskom kompleksu utvrđuje se pojedinačno za svaki objekat u okviru kompleksa;

54) pripremni radovi jesu radovi koji prethode građenju objekta i odnose se naročito na: rušenje postojećih objekata na parcelli, izmeštanje postojeće infrastrukture na parcelli, raščišćavanje terena na parcelli, odvoženje upotrebljenog građevinskog materijala, odnosno građevinskog otpada na deponiju, obezbeđenje prostora za dopremu i smeštaj građevinskih proizvoda i opreme, građenje i postavljanje objekata, instalacija i opreme privremenog karaktera za potrebe izvođenja radova (postavljanje gradilišne ograde, kontejnera i sl.), zemljani radovi, radovi kojima se obezbeđuje sigurnost susednih objekata, odnosno sigurnost i stabilnost terena (šipovi, dijafragme, potporni zidovi, naglavne grede, posteljica i sl.), obezbeđivanje nesmetanog odvijanja saobraćaja i korišćenje okolnog prostora;

55) projekat za izgradnju objekata od značaja za Republiku Srbiju jeste izgradnja objekata sa pratećom infrastrukturom u njihovoј funkciji, koje na predlog ministarstva nadležnog za poslove građevinarstva utvrđuje Vlada;

56) projekat za izgradnju objekata od posebnog značaja za Republiku Srbiju jeste skup radnji koji obuhvata planiranje, pribavljanje zemljišta i rešavanje imovinsko-pravnih odnosa, finansiranje, izradu i kontrolu planske i tehničke dokumentacije, izbor i dodelu ugovora za projektovanje, nadzor, upravljanje projektom ili delom projekta, izvođenje radova koji obuhvataju izgradnju,

rekonstrukciju, rehabilitaciju, održavanje, obnovu, modernizaciju i druge radove, pribavljanje potrebnih saglasnosti, uslova i dozvola, kao i tehnički pregled objekta, sa pratećom infrastrukturom u njihovoj funkciji, koje na predlog ministarstva nadležnog za poslove građevinarstva utvrđuje Vlada;

57) profesionalna kvalifikacija jeste kvalifikacija koja shodno posebnim propisima obuhvata formalno obrazovanje i dodatno stručno osposobljavanje i usavršavanje koje se obavlja tokom ili nakon završetka formalnog obrazovanja;

58) profesionalni naziv jeste naziv koji svom nosiocu daje pravo na obavljanje stručnih poslova utvrđenih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, čije obavljanje, odnosno način obavljanja je uslovljeno posedovanjem određenih profesionalnih kvalifikacija;

59) punjač za električna vozila jeste uređaj koji može biti postavljen na zemljištu ili u objektu koji se koristi za javnu ili privatnu namenu;

60) regulaciona linija jeste linija koja razdvaja površinu određene javne namene od površina predviđenih za druge javne i ostale namene;

61) rekonstrukcija jeste izvođenje građevinskih i drugih radova na postojećem objektu u gabaritu i volumenu objekta kojima se utiče na ispunjavanje osnovnih zahteva za objekat, menja tehnološki proces; menja spoljni izgled objekta ili povećava broj funkcionalnih jedinica, vrši zamenu uređaja, postrojenja, opreme i instalacija sa povećanjem kapaciteta;

62) rekonstrukcija linijskog infrastrukturnog objekta jeste izvođenje građevinskih i drugih radova u zaštitnom pojasu sa pripadajućim objektima, u skladu sa posebnim zakonom, kojima se može promeniti gabarit, volumen, položaj ili oprema postojećeg objekta, kao i izvođenje radova koji obuhvataju radove velikog obima, zamene elemenata na postojećim linijskim objektima, kojima se ne menja njeno celokupno funkcionisanje, uključujući i izgradnju raskrsnica sa kružnim tokom saobraćaja, a u cilju održavanja i unapređenja funkcionalnih i konstruktivnih karakteristika linijskog infrastrukturnog objekta u celini ili njegovih pojedinih elemenata ili objekata;

63) restauratorski, konzervatorski i radovi na revitalizaciji kulturnih dobara su radovi koji se izvode na nepokretnim kulturnim dobrima i njihovoj zaštićenoj okolini, u skladu sa posebnim i ovim zakonom;

64) sanacija jeste izvođenje građevinskih i drugih radova na postojećem objektu kojima se vrši popravka uređaja, postrojenja i opreme, odnosno zamena konstruktivnih elemenata objekta, kojima se ne menja spoljni izgled, ne utiče na bezbednost susednih objekata, saobraćaja i životne sredine i ne utiče na zaštitu prirodnog i nepokretnog kulturnog dobra, odnosno njegove zaštićene okoline, osim restauratorskih, konzervatorskih i radova na revitalizaciji;

65) sanacija klizišta obuhvata sve radove kojima se vrši saniranje klizišta nastalih na građevinskom, šumskom, poljoprivrednom, putnom ili drugoj vrsti zemljišta. Ovi radovi obuhvataju raščišćavanje i otklanjanje nanosa nastalih kao posledica klizanja tla, potrebnih inženjerskogeoloških – geotehničkih, projektovanje, obezbeđenje potrebne tehničke dokumentacije, potrebnih građevinskih uslova i izvođenje građevinskih radova potrebnih za sanaciju i zaštitu od pojave novog klizišta;

66) seveso postrojenje i seveso kompleks su postrojenje i kompleks koji mogu imati uticaj na životnu sredinu i određuju se u skladu sa propisima kojima se uređuje životna sredina;

67) selo jeste naselje čije se stanovništvo pretežno bavi poljoprivredom, a koje nije sedište opštine;

68) separat o tehničkim uslovima izgradnje (u daljem tekstu: separat) jeste dokument koji donosi imalač javnih ovlašćenja u okviru svoje nadležnosti kad planski dokument ne sadrži uslove, odnosno podatke za izradu tehničke dokumentacije, koji sadrži odgovarajuće uslove i podatke za izradu tehničke dokumentacije, a naročito kapacitete i mesto priključenja na komunalnu i drugu infrastrukturu prema klasama objekata i delovima područja za koje se donosi;

69) sertifikat o energetskim svojstvima zgrada je dokument koji prikazuje energetska svojstva zgrade, ima propisani sadržaj, izgled, uslove i način izdavanja i izdat je kroz Centralni registar energetskih pasoša (CREP);

70) sertifikat zelene gradnje je potvrda izdata od strane međunarodnog sistema za sertifikaciju zelenih zgrada, kojim se verifikuje da je objekat ispunio zadate kriterijume i služi za ocenjivanje kvaliteta i stepena ispunjenosti kriterijuma zelene gradnje;

71) skijaška staza jeste uređena i obeležena površina javnog skijališta kao uređene javne površine koja se određuje na osnovu zakona kojim se uređuju javna skijališta. Za skijašku stazu ne određuje se građevinsko zemljište (može biti na svim vrstama zemljišta: građevinskom, poljoprivrednom i šumskom), već se za uređenje i opremanje skijaške staze (opremanje instalacijama javne rasvete i sistemima veštačkog osnežavanja) primenjuju pravila i propisi za parterno uređenje zemljišta, uz obaveznu anterozionu zaštitu i može biti u svim oblicima svojine;

72) solarni park jeste prostorna celina – kompleks koja se sastoji od jedne ili više katastarskih parcela, odnosno objekata, na kojima su postavljeni solarni paneli na zemljištu ili na objektima, u skladu sa propisima na osnovu kojih je izdata energetska dozvola, sa pratećim objektima i infrastrukturom u njihovoj funkciji. Postavljanje solarnih panela se vrši bez promene namene zemljišta, osim u slučajevima kada je to propisano posebnim propisima;

73) specifične vučne instalacije su pokretna traka, zip-lajn i bob na šinama ili druga srodnna oprema, koja se koristi za zimske i/ili letnje aktivnosti i prevozi putnike u stojećem položaju ili užetom, kao i za prenos materijala;

74) stambeni blok jeste zaokružena prostorna celina u građevinskom području naseljenog mesta, pravilnog geometrijskog oblika sa pretežnom stambenom namenom (po pravilu višeporodično stanovanje), oivičen je javnim saobraćajnim površinama, a unutar bloka se formiraju interne saobraćajnice, kolsko-pešačke staze, slobodne i zelene površine u javnom korišćenju. Prema načinu građenja stambeni blokovi mogu biti ivično i slobodno građeni, odnosno otvoreni, poluotvoreni i zatvoreni. Otvoreni stambeni blok se sastoji od slobodnostojećih objekata višeporodičnog stanovanja na zemljištu koje je u javnom korišćenju. Poluotvoreni stambeni blok čine objekti izgrađeni u prekinutom nizu. Zatvoreni stambeni blok čine objekti izgrađeni u neprekinutom nizu sa svih strana bloka. Kondominijum jeste posebna vrsta i oblik organizovanja u zatvorenom stambenom bloku, sa zajedničkim sadržajima u objektima i na građevinskom zemljištu (park, igralište za decu i dr.), koji su u zajedničkoj svojini svih vlasnika posebnih delova u objektima izgrađenim u tom kompleksu. Pravo na upis zajedničke svojine na građevinskom zemljištu oko objekta stiče se po izgradnji svih objekata u kompleksu, odnosno po pribavljanju upotrebnih dozvola za sve objekte u kompleksu, odnosno za sve objekte u kondominijumu;

75) stambeni kompleks jeste prostorna celina koja se sastoji od više povezanih samostalnih funkcionalnih celina, odnosno katastarskih parcela, koje imaju pretežnu stambenu namenu (porodično ili višeporodično stanovanje), i u okviru koga se formiraju zelene i slobodne površine, na zemljištu ostale namene. Studentski kompleks jeste prostorno funkcionalna celina koja se sastoji od jedne ili više katastarskih parcela, sa jednim ili više objekata u kojima se pružaju usluge stambenog smeštaja, ishrane i odmora budžetskih i samofinansirajućih studenata, a gde se nalaze prostori i prostorije za učenje, kulturno-zabavne i rekreativne aktivnosti, kao i prateće prostorije i sadržaji;

76) standardi pristupačnosti jesu obavezne tehničke mere, standardi i uslovi projektovanja, planiranja i izgradnje kojima se osigurava nesmetano kretanje i pristup osobama sa invaliditetom, deci i starim osobama;

77) strateški energetski objekti su objekti koji su određeni kao strateški saglasno propisima kojima je uređena oblast energetike;

78) Studija zaštite nepokretnih kulturnih dobara za potrebe izrade planskih dokumenata, izrađuje se za zaštićene prostorno kulturno istorijske celine i druge

prostорне целине за које је утврђен статус непокретног културног добра; ZA OBJEKTE U GRANICAMA NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA OD IZUZETNOG ZНАЧАЈА I KULTURNIH DOBARA UPISANIH U LISTU SVETSKE KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE, OBJEKATA U ZAŠТИĆENOJ OKOLINI KULTURNIH DOBARA OD IZUZETNOG ZНАЧАЈА SA ODРЕДЕНИМ GRANICAMA KATASTARSKIH PARCELA I OBJEKATA U ZAŠTIĆENOJ OKOLINI KULTURNIH DOBARA UPISANIH U LISTU SVETSKE KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE.

79) текуће (редовно) одржавање објекта јесте извођење радова који се предузимају ради спречавања оштећења која nastaju употребом објекта или ради откланjanja тих оштећења, а састоје се од прегледа, поправки и предузimanja preventivnih i заштитnih mera, односно сvi радови коjima se obezbeđuje одržавање објекта на задовољавајућем нивоу употребљивости, као што су крећење, farbanje, замена облога, замена sanitarija, radijatora, замена unutrašnje i спoljašnje stolarije i bravarije, замена unutrašnjih instalacija i опреме без повећања капаситета i други слични радови, ако сe njima не менja спољни изглед зграде i ако nemaju uticaj na zajedničke delove zgrade i njihovo korišćenje, као i радови на redovnom одржавању линискih инфраструктурних објеката који сe спроводе u cilju одржавања i očuvanja funkcionalne исправности tog објекта;

80) техничка greška u planskim dokumentima јесте greška koja se uoči u toku сprovođenja usvojenog planskog dokumenta u текстуалном ili grafičkom delu planskog dokumenta, a odnosi se na greške u називима, бројевима, grafičkim simbolима (таčкама, линijама i површинама), као i друге очигледне нетачности i nelogičnosti које sejavljaju u текстуалном i grafičком delu planskog dokumenta (objavljenom tekstu i overenim grafičkim prikazima);

81) техничка документација јесте скуп пројеката који сe израђују ради: утврђивања концепта објекта, разраде усlova, načina izgradnje објекта i za potrebe одржавања објекта;

82) trasa koridora линиског инфраструктурног објекта јесу катастарске parcele грађевинског земљишта navedene u rešenju o грађевинској dozvoli za izgradnju koridora;

83) tuneli (putni, жеleznički ili za posebnu намenu) su posebna vrsta подземних инфраструктурних објеката, чijom изградњом se ne narušava korišćenje земљишта na površini terena постојећe namene, uz eventualна техничка ограничења које definiše planski dokument;

84) уklanjanje објекта ili njegovog dela јесте извођење радова na rušenju објекта ili dela објекта;

85) upravljač пројекта ili dela пројекта је привредно društvo/pravno lice које može da angažuje investitor i које vrši savetodavne i konsultantske usluge u svim ili pojedinim fazama planiranja i izgradnje, управља пројектovanjem i извођењем svih ili pojedinih radova, vrši контролу динамике napretka radova za које je angažован, организује сastanke sa izvođačima i стручним nadзором, o čemu izveštava investitora i предлаže investitoru сprovoђење eventualnih korektivnih aktivnosti;

86) urbana обнова јесте скуп planskih, graditeljskih i drugih mera коjima se обnavlja, uređuje ili rekonstruiše izgrađeni deo grada ili gradskog naselja;

87) uslovi за пројектовање, односно приključenje јесу усlovi којe izdaju имаoci javnih ovlašćenja u objedinjenoj proceduri u postupku izдавanja lokacijskih uslova na zahtev nadležnog organa, u складу sa planskim dokumentom, a koji se ne izdaju u formi upravnog акта, već se njima isključivo definišu precizni uslovi pod kojim se објекат чija je изградња предвиđena planskim dokumentom može realizovati i predstavljaju сastavni deo lokacijskih uslova;

88) finansijer јесте lice које по osnovu zaključenог i overenog ugovora sa investitorom finansira, односно sufinsansira izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju, adaptaciju, sanaciju ili izvođeње других грађевинских односно investicionih radova predviđenih ovim zakonom i na osnovu tog ugovora stiče određena prava i obaveze

koje su ovim zakonom propisane za investitora u skladu sa tim ugovorom, osim sticanja prava svojine na objektu koji je predmet izgradnje;

89) hijerarhijski red planskog dokumenta jeste nadležnost za izradu i donošenje planskih dokumenata: izrada i donošenje planskih dokumenata višeg hijerarhijskog reda je u nadležnosti Republike Srbije; izrada i donošenje planskih dokumenata nižeg hijerarhijskog reda je u nadležnosti autonomne pokrajine, grada Beograda, odnosno jedinice lokalne samouprave;

90) Centralni registar energetskih pasoša (CREP) je informacioni sistem preko koga se vrši izdavanje sertifikata o energetskim svojstvima zgrada i u kojem se vode baze podataka o ovlašćenim organizacijama koje ispunjavaju propisane uslove za izdavanje sertifikata, odgovornim inženjerima za energetsku efikasnost zgrada koji su zaposleni u tim organizacijama i izdatim sertifikatima o energetskim svojstvima zgrada.

Svi izrazi u ovom zakonu upotrebljeni u muškom rodu podrazumevaju se i u ženskom rodu i obrnuto.

SVI ROKOVI PROPISANI OVIM ZAKONOM RAČUNAJU SE U RADNIM DANIMA.

Član 46.

Odluku o izradi planskog dokumenta donosi organ nadležan za njegovo donošenje, po prethodno pribavljenom mišljenju organa nadležnog za stručnu kontrolu, odnosno komisije za planove.

Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

- 1) naziv planskog dokumenta;
- 2) okvirne granice obuhvata planskog dokumenta sa opisom;
- 3) uslove i smernice planskih dokumenata višeg reda i razvojnih strategija ;
- 4) principe planiranja, korišćenja, uređenja i zaštite prostora;
- 5) vizija i ciljevi planiranja, korišćenja, uređenja i zaštite planskog područja;
- 6) konceptualni okvir planiranja, korišćenja, uređenja i zaštite planskog područja sa strukturom osnovnih namena prostora i korišćenja zemljišta;
- 7) rok za izradu nacrta planskog dokumenta, koji ne može biti duži od 12 meseci od dana donošenja odluke iz ovog člana;
- 8) način finansiranja izrade planskog dokumenta ;
- 9) mesto i način obavljanja javnog uvida;
- 10) odluku o izradi ili nepristupanju izrade strateške procene uticaja ;
- 11) podatak o potrebi izrade Studije zaštite nepokretnog kulturnog dobra;
- 12) podatak o faznoj izradi i usvajanju planskog dokumenta.

Odluka o izradi se objavljuje u odgovarajućem službenom glasilu i Centralnom registru planskih dokumenata.

U cilju izrade, odnosno izmene prostornog i urbanističkog plana, na zahtev nosioca izrade plana, nadležni organ za poslove državnog premera i katastra ustupa postojeće kopije katastarskih podloga, katastar podzemnih vodova, kao i orto-foto snimke bez naknade.

Odlukom o izmenama i dopunama planskog dokumenta definiše se deo obuhvata planskog dokumenta koji se menja.

Pre donošenja odluke o izradi planskog dokumenta, nosilac izrade plana pribavlja mišljenje nadležnog organa za poslove zaštite životne sredine o potrebi izrade strateške procene uticaja na životnu sredinu.

Pre donošenja odluke o izradi planskog dokumenta, nosilac izrade plana pribavlja mišljenje organizacije za poslove zaštite nepokretnih kulturnih dobara o potrebi izrade Studije zaštite nepokretnog kulturnog dobra.

Ukoliko je potrebna izrada studije iz stava 7. ovog člana, organ nadležan za njenu izradu, dostavlja je nosiocu izrade plana pre upućivanja nacrtu planskog dokumenta na stručnu kontrolu, u skladu sa odredbama ovog zakona i ona postaje sastavni deo dokumentacione osnove tog planskog dokumenta.

Odlukom o izradi planskog dokumenta propisuje se rok za izradu studije iz stava 7. ovog člana, koji ne može biti duži od 12 meseci. Ako organizacija nadležna za poslove zaštite nepokretnih kulturnih dobara ne izradi studiju u propisanom roku, smatraće se da izrada studije nije potrebna, a postupak izrade planskog dokumenta nastaviće se u skladu sa odredbama ovog zakona.

IZUZETNO OD STAVA 7. OVOG ČLANA, ZA OBJEKTE ZA KOJE JE VLADA UTVRDILA DA SU PROJEKTI ZA IZGRADNJU OBJEKATA OD ZNAČAJA, ODNOSNO OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU SRBIJU PRIBAVLJAJU SE SAMO USLOVI ORGANA NADLEŽNOG ZA POSLOVE ZAŠTITE NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA.

Član 99.

Otuđenje neizgrađenog građevinskog zemljišta u javnoj svojini sprovodi se javnim nadmetanjem ili prikupljanjem ponuda javnim oglasom, po tržišnim uslovima, u skladu sa ovim zakonom.

Otuđenje građevinskog zemljišta iz stava 1. ovog člana, kada je vlasnik građevinskog zemljišta u javnoj svojini Republika Srbija, sprovodi Republička direkcija za imovinu Republike Srbije, PO PRETHODNO PRIBAVLJENOJ SAGLASNOSTI VLADE, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, kada je vlasnik građevinskog zemljišta u javnoj svojini autonomna pokrajina. Otuđenje građevinskog zemljišta, kada je vlasnik građevinskog zemljišta u javnoj svojini jedinica lokalne samouprave sprovodi jedinica lokalne samouprave, odnosno lice iz člana 94. stav 2. ovog zakona.

Pod otuđenjem građevinskog zemljišta smatra se i razmena nepokretnosti. U slučaju razmene između vlasnika građevinskog zemljišta u javnoj, zadružnoj i privatnoj svojini, ne sprovodi se postupak javnog nadmetanja ni prikupljanja ponuda javnim oglasom, imajući u vidu pravnu prirodu instituta razmene. Predmet razmene može biti izgrađeno i neizgrađeno građevinsko zemljište.

Uslove, način i postupak razmene nepokretnosti utvrđuje Vlada.

Postupak, uslove, način i program otuđenja građevinskog zemljišta u javnoj svojini autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, uređuje autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave.

Postojeće i planirane površine javne namene ne mogu se otuđiti iz javne svojine.

Građevinsko zemljište u javnoj svojini ne može se otuđiti ili dati u zakup, ako nije donet planski dokument na osnovu koga se izdaju lokacijski uslovi, odnosno građevinska dozvola.

Rok za podnošenje prijava za javno nadmetanje, odnosno prikupljanje ponuda iz stava 1. ovog člana, ne može biti kraći od 30 dana od dana javnog oglašavanja.

Građevinsko zemljište u javnoj svojini se otuđuje licu koje ponudi najveću cenu za to zemljište, koja se naknadno ne može umanjivati. Pod umanjenjem najveće cene ne smatra se popust koji odobrava vlasnik građevinskog zemljišta u javnoj svojini za jednokratno plaćanje određene cene, u skladu sa podzakonskim aktom ili

opštim aktom vlasnika zemljišta kojim se uređuje raspolaganje građevinskim zemljištem.

Izuzetno od odredbe stava 9. ovog člana, jedinica lokalne samouprave može otuđiti neizgrađeno građevinsko zemljište po ceni koja je manja od tržišne cene ili otuđiti građevinsko zemljište bez naknade, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade, ako se radi o realizaciji investicionog projekta kojim se unapređuje lokalni ekonomski razvoj.

Bliže uslove i način za otuđenje građevinskog zemljišta iz stava 10. ovog člana propisuje Vlada, u skladu sa propisima o kontroli državne pomoći.

Izuzetno od odredbe stava 9. ovog člana, Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, mogu otuđiti građevinsko zemljište po ceni koja je manja od tržišne cene ili otuđiti bez naknade, kada se radi o ispunjavanju ugovornih obaveza nastalih do dana stupanja na snagu ovog zakona, po osnovu ugovora u kome je Republika Srbija jedna od ugovornih strana, odnosno otuđiti ili dati u zakup po ceni, odnosno zakupnini koja je manja od tržišne cene ili otuđiti ili dati u zakup bez naknade kada se radi o realizaciji projekata za izgradnju objekata od značaja za Republiku Srbiju, kao i kada se radi o međusobnom raspolaganju između vlasnika građevinskog zemljišta u javnoj svojini. Bliže uslove, način i postupak otuđenja građevinskog zemljišta propisuje Vlada.

O otuđenju ili razmeni građevinskog zemljišta u javnoj svojini, po sprovedenom postupku javnog nadmetanja, prikupljanja ponuda ili neposredne pogodbe, nadležni organ donosi odluku, koja se dostavlja svim učesnicima u postupku javnog nadmetanja, odnosno prikupljanja ponuda.

Vlasnik građevinskog zemljišta u javnoj svojini i lice kome se građevinsko zemljište otuđuje, zaključuju ugovor u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz stava 13. ovog člana.

Građevinsko zemljište u javnoj svojini može se dati u zakup u slučaju iz člana 86. ovog zakona.

Ugovor o zakupu građevinskog zemljišta u javnoj svojini sadrži naročito: podatke o katastarskoj parcelli, nameni i veličini budućeg objekta, o visini zakupnine, roku trajanja zakupa, roku i načinu plaćanja doprinosa za uređivanje zemljišta, uslove za uređivanje ako se u zakup daje neuređeno građevinsko zemljište, roku u kome zemljište mora da se privede nameni, prava i obaveze u slučaju neizvršenja obaveza, način rešavanja sporova, kao i postupku i uslovima za izmenu ili raskid ugovora, kao i uslove pod kojima se zakupcu predmetno zemljište može dati u svojinu. Kada je ugovorom o zakupu predviđeno plaćanje na više rata, obavezno se propisuje način usklađivanja visine zakupa sa indeksom potrošačkih cena u Republici Srbiji, prema objavljenim podacima nadležne organizacije za poslove vođenja statistike.

Vlasnik građevinskog zemljišta u javnoj svojini bliže uređuje uslove, postupak, način i sadržinu ugovora o otuđenju ili davanju u zakup.

Učesnik javnog nadmetanja, odnosno učesnik u postupku prikupljanja ponuda koji smatra da je građevinsko zemljište otuđeno ili dato u zakup suprotno odredbama ovog zakona, te da mu je na taj način povređeno pravo, može podneti nadležnom sudu tužbu za poništaj ugovora u roku od osam dana od saznanja za zaključenje ugovora, a najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora.

Građevinsko zemljište se pribavlja u javnu svojinu u skladu sa odredbama Zakona o javnoj svojini koje se odnose na pribavljanje drugih nepokretnosti u javnu svojinu.

Pribavljanje neizgrađenog građevinskog zemljišta u javnu svojinu za potrebe uređenja površina javne namene, može se, osim u postupku propisanim zakonom kojim se uređuje eksproprijacija, sprovesti i sporazumom sa vlasnikom građevinskog zemljišta, na način i u postupku koji se uređuje opštim aktom jedinice lokalne samouprave.

Pribavljanjem građevinskog zemljišta u javnu svojinu smatra se i razmena nepokretnosti.

Član 134.

Poverava se autonomnoj pokrajini izdavanje građevinskih dozvola za izgradnju objekata određenih u članu 133. ovog zakona koji se u celini grade na teritoriji autonomne pokrajine.

Poverava se jedinicama lokalne samouprave izdavanje građevinskih dozvola za izgradnju objekata koji nisu određeni u članu 133. ovog zakona.

Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva i posle poveravanja poslova, može, u skladu sa zakonom, neposredno izdavati akte za izgradnju objekata preko 20.000 m², na celoj teritoriji Republike Srbije.

Investitor izgradnje objekata iz stava 3. ovog člana, može podneti zahtev za izdavanje svih akata za izgradnju jedinici lokalne samouprave NADLEŽNOM ORGANU ili ministarstvu nadležnom za poslove građevinarstva.

~~Investitor iz stava 4. ovog člana, koji je, ishodovao lokacijske uslove pred nadležnim organom jedinice lokalne samouprave, može podneti zahtev za izdavanje građevinske dozvole ministarstvu nadležnom za poslove građevinarstva bez obaveze sprovećenja postupka revizije projekta.~~

Investitor iz stava 4. ovog člana, koji podnosi zahtev za izdavanje lokacijskih uslova pred ministarstvom nadležnim za poslove građevinarstva, sve dalje postupke vodi i okončava po odredbama ovog zakona.

~~Kada organ iz st. 3. i 4. ovog člana ne reši po zahtevu za izdavanje lokacijskih uslova, građevinske i/ili upotreбne dozvole u zakonom propisanom roku, odnosno u roku od najviše 30 dana od dana podnošenja urednog zahteva stranke, nadležno ministarstvo će, po zahtevu stranke, preuzeti nadležnost za izdavanje tih akata.~~

KADA ORGAN IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA, NE REŠI PO ZAHTEVU ZA IZDAVANJE LOKACIJSKIH USLOVA, GRAĐEVINSKE I/ILI UPOTREBNE DOZVOLE U ZAKONOM PROPISANOM ROKU, ODNOSNO U ROKU OD NAJVIŠE 30 DANA OD DANA PODNOŠENJA UREDNOG ZAHTEVA STRANKE ZA IZGRADNJU OBJEKATA KOJI SE FINANSIRAJU IZ BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE, NADLEŽNO MINISTARSTVO ĆE, PO ZAHTEVU STRANKE, PREUZETI NADLEŽNOST ZA IZDAVANJE TIH AKATA.

Organ od koga je nadležno ministarstvo preuzele nadležnost u skladu sa stavom 7. ovog člana, dužan je da odmah, a najkasnije u roku od pet radnih dana od prijema zahteva za ustupanje spisa, ministarstvu dostavi sve spise predmeta.

Član 134a

Investitor linijskog infrastrukturnog objekta od posebnog značaja za Republiku Srbiju je lice za čije potrebe se gradi objekat i na čije ime glasi građevinska dozvola ili koje u skladu sa odredbama zakona odnosno odlukom Vlade, vrši investitorska prava na izgradnji takvih linijskih infrastrukturnih objekata.

Investitor izgradnje iz stava 1. ovog člana je i Republika Srbija ili pravno lice čiji je osnivač ili većinski vlasnik Republika Srbija i koje je osnovano da vrši investitorska prava ili kome je odlukom Vlade preneto da vrši investitorska prava, odnosno autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, kao i lica čiji su osnivači autonomna pokrajina odnosno jedinica lokalne samouprave.

Investitor izgradnje državnih puteva je Republika Srbija ili pravno lice čiji je osnivač ili većinski vlasnik Republika Srbija i koje je osnovano da vrši investitorska prava ili kome je odlukom Vlade preneto da vrši investitorska prava.

Investitor izgradnje opštinskih puteva i ulica je jedinica lokalne samouprave ili pravno lice koje je osnovano da vrši investitorska prava ili kome je odlukom jedinice lokalne samouprave preneto da vrši investitorska prava.

~~Izuzetno od stava 3. ovog člana IZUZETNO OD STAVA 4. OVOG ČLANA,~~ jedinica lokalne samouprave može odlukom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave preneti investitorska prava i na pravno lice ~~iz stava 2. ovog člana IZ STAVA 3. OVOG ČLANA,~~ uz prethodnu saglasnost tog pravnog lica.

Izuzetno, ako se radi o državnom putu, koji je istovremeno i gradska saobraćajnica, odnosno deo državnog puta koji prolazi kroz naselje, nadležni organ za izdavanje građevinske dozvole je jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se to naselje nalazi, uz obavezu da u postupku izdavanja lokacijskih uslova obavezno pribavi i uslove pravnog lica čiji je osnivač ili večinski vlasnik Republika Srbija koje je nadležno da upravlja takvim objektima.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, investitor je dužan da pre podnošenja zahteva za građevinsku dozvolu, pribavi saglasnost pravnog lica čiji je osnivač ili večinski vlasnik Republika Srbija koje je nadležno da upravlja takvim objektima na projekat za građevinsku dozvolu.

Odredbe ovog člana, shodno se primenjuju i na rekonstrukciju linijskog infrastrukturnog objekta od posebnog značaja za Republiku Srbiju.

Investitor radova na izgradnji i rekonstrukciji objekata iz člana 2. ovog zakona koji se izvode na mešovitom (vojno-civilnom) aerodromu, na delu aerodroma koji zajedno koriste civilni operater i ministarstvo nadležno za poslove odbrane, može biti civilni operater u slučaju da se tim radovima obezbeđuju bezbednosni i drugi uslovi koji su zakonom kojim je uređen vazdušni saobraćaj propisani za civilni aerodrom.

Radovi iz stava 9. ovog člana izvode se u skladu sa važećim planskim dokumentom, odnosno planskim dokumentom koji je donelo ministarstvo nadležno za poslove odbrane, uz obavezno pribavljanje uslova tog ministarstva u skladu sa članom 2. stav 1. tačka 32) ovog zakona.

Ministarstvo nadležno za poslove odbrane dužno je da u roku od 30 dana od dana prijema zahteva izda tražene uslove iz stava 10. ovog člana, a u koliko u tom roku ne dostavi tražene uslove, smatra se da je saglasno sa dostavljenom tehničkom dokumentacijom.

U slučaju da je za radove iz stava 9. ovog člana, potrebno sprovesti eksproprijaciju, korisnik eksproprijacije utvrđuje se u skladu sa ovim zakonom.

U slučaju izgradnje linijskog infrastrukturnog objekta od posebnog značaja za Republiku Srbiju, investitor takvog objekta dužan je da, vlasniku stambenog objekta (porodične stambene zgrade ili stambenog objekta koji se sastoji od više stanova) izgrađenog suprotno zakonu pre stupanja na snagu planskog akta kojim je zemljište na kome se takav objekat nalazi određeno za javne namene, obezbedi drugi odgovarajući stambeni objekat ili stan, bez obzira da li je za taj objekat pokrenut postupak ozakonjenja ili da mu isplati novčanu naknadu u visini sredstava potrebnih radi obezbeđivanja drugog odgovarajućeg stambenog objekta ili stana.

Član 135.

Građevinska dozvola se izdaje investitoru koji uz zahtev za izdavanje građevinske dozvole dostavi projekat za građevinsku dozvolu i izvod iz projekta za građevinsku dozvolu izrađene u skladu sa propisom kojim se bliže uređuje sadržina tehničke dokumentacije, REŠENJE O SAGLASNOSTI NA PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM OD GRAĐENJA I RUŠENJA, koji ima odgovarajuće pravo na zemljištu ili objektu i koji je dostavio dokaze o uplati odgovarajućih taksi i naknada i druge dokaze propisane propisom kojim se bliže uređuje postupak sproveđenja objedinjene procedure. Nadležni organ za izdavanje građevinske dozvole ne proverava usaglašenost projekta za građevinsku dozvolu, izvoda iz projekta i projektne

dokumentacije sa merama i uslovima zaštite životne sredine iz odluke o saglasnosti na studiju i studije o proceni uticaja na životnu sredinu, odnosno odluke da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu. Usaglašenost iste se potvrđuje izjavom investitora i odgovornog projektanta, kojom potvrđuju da je priložena dokumentacija usaglašena sa merama i uslovima zaštite životne sredine i koja se obavezno prilaže uz zahtev za izdavanje građevinske dozvole.

Stranka u postupku izdavanja građevinske dozvole iz stava 1. ovog člana je investitor, kao i lice koje ima na zakonu zasnovan interes za učešće u postupku.

Kao odgovarajuće pravo na zemljištu smatra se pravo svojine, pravo zakupa na građevinskom zemljištu u javnoj svojini, kao i druga prava propisana ovim zakonom.

Za izgradnju podzemnih infrastrukturnih objekata koji se grade u okviru planiranih saobraćajnih ili infrastrukturnih koridora, metodom podbušivanja, kao prva faza realizacije, ne dostavlja se dokaz o odgovarajućem pravu niti dokaz o uklanjanju objekata u smislu ovog zakona, već se navedeni dokazi dostavljaju u drugoj fazi realizacije izgradnje.

Za izgradnju linijskih infrastrukturnih objekata, kao dokaz o odgovarajućem pravu smatra se i pravноснаžno ili konačno rešenje o eksproprijaciji, zaključen ugovor o pravu službenosti u skladu sa ovim zakonom, zaključen ugovor o zakupu na zemljištu u privatnoj svojini, kao i drugi dokazi propisani članom 69. ovog zakona.

Za izgradnju linijskih infrastrukturnih objekata i objekata komunalne infrastrukture, građevinska dozvola može se izdati za više katastarskih parcela, odnosno delova katastarskih parcela uz obavezu investitora da pre izdavanja upotrebe dozvole, a na osnovu projekta preparcelacije, izvrši spajanje tih katastarskih parcela.

Za izgradnju komunalne infrastrukture, kao i rekonstrukciju, sanaciju i adaptaciju javnih saobraćajnih i drugih javnih površina u regulaciji postojeće saobraćajnice, u skladu sa faktičkim stanjem na terenu, ne dostavlja se dokaz o odgovarajućem pravu na zemljištu, odnosno objektu.

Za izgradnju trafostanice unutar objekta, kao dokaz o odgovarajućem pravu smatra se i saglasnost investitora, odnosno vlasnika objekta. Po izgradnji objekta, deo zgrade u kome je izgrađena trafostanica, postaje samostalni deo zgrade u skladu sa propisima kojima je uređena materija održavanja zgrada.

Za izgradnju ili izvođenje radova na građevinskom zemljištu ili objektu koji je u vlasništvu više lica, kao dokaz o odgovarajućem pravu prilaže se i overena saglasnost tih lica, a ako se izvode radovi na nadzidivanju, prilaže se i ugovor zaključen u skladu sa posebnim zakonom.

U slučaju izvođenja radova na uklanjanju prepreka za osobe sa invaliditetom, deci i starim osobama, ne dostavlja se overena saglasnost suvlasnika, odnosno vlasnika posebnih delova zgrade, već se kao dokaz dostavlja odluka stambene zajednice u skladu sa propisom kojim se uređuje stanovanje i održavanje zgrada.

Za izgradnju ili izvođenje radova na izgradnji objekata za službene potrebe diplomatsko-konzularnih predstavnštava stranih država, odnosno kancelarija međunarodnih organizacija u Republici Srbiji, ukoliko je to propisano bilateralnim sporazumom, investitor nema obavezu plaćanja doprinosa za uređivanje građevinskog zemljišta, ako postoji reciprocitet sa tom stranom državom, o čemu potvrdu izdaje ministarstvo nadležno za spoljne poslove.

Za izgradnju energetskih objekata, pre izdavanja građevinske dozvole, investitor pribavlja energetsku dozvolu, u skladu sa posebnim zakonom. U slučaju izmene građevinske dozvole, investitor pribavlja novu energetsku dozvolu, ukoliko se povećava kapacitet određen energetskom dozvolom ili kada se menja obuhvat područja na kome se izvode radovi, a za koji je izdata energetska dozvola.

Ako je zahtevom za izdavanje građevinske dozvole predviđeno priključenje objekta na komunalnu ili drugu infrastrukturu koja u trenutku izdavanja lokacijskih uslova nije izvedena, što je utvrđeno lokacijskim uslovima, uz zahtev za izdavanje građevinske dozvole se podnosi ugovor između investitora i odgovarajućeg imoaca

javnih ovlašćenja kojim se utvrđuju obaveze ugovornih strana da, najkasnije do isteka roka za završetak radova na objektu za koji se traži građevinska dozvola, izgrade infrastrukturu potrebnu za priključenje tog objekta na komunalnu ili drugu infrastrukturu, odnosno drugi dokaz o obezbeđivanju nedostajuće infrastrukture.

U slučaju da su radovi na izgradnji nedostajuće infrastrukture završeni, ali nisu upisani u registar o evidenciji nepokretnosti i/ili infrastrukture, kao dokaz iz stava 13. ovog člana, može se, po zahtevu investitora, umesto ugovora o izgradnji nedostajuće infrastrukture dostaviti i potvrda ili uverenje upravljača da je nedostajuća infrastruktura izgrađena, odnosno da nema uslova za zaključenje ugovora o izgradnji nedostajuće infrastrukture.

Organ nadležan za izdavanje građevinske dozvole, po prijemu zahteva za izdavanje građevinske dozvole vrši proveru dostavljene dokumentacije u skladu sa članom 8đ ovog zakona.

Ako stranka u zakonskom roku podnese usaglašeni zahtev, nadležni organ ceni usaglašeni zahtev i dostavljenu dokumentaciju koja je navedena u rešenju kojim je zahtev odbačen.

U ponovnom postupku organ iz stava 15. ovog člana ne može isticati nove nedostatke, koji nisu prethodno navedeni u rešenju o odbacivanju zahteva.

Građevinska dozvola se izdaje na osnovu važećih lokacijskih uslova nezavisno od toga po čijem zahtevu su lokacijski uslovi izdati.

Organ nadležan za izdavanje građevinske dozvole, izdaje na rizik investitora građevinsku dozvolu i za nepokretnost na kojoj je u evidenciji katastra nepokretnosti upisana zabeležba spora, odnosno upravnog spora .

Za objekte za koje građevinsku dozvolu izdaje ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine pre izdavanja građevinske dozvole, potrebno je pribaviti izveštaj revizione komisije.

Član 137.

Građevinska dozvola izdaje se za ceo objekat, odnosno za deo objekta, ako taj deo predstavlja tehničku i funkcionalnu celinu; odnosno za više katastarskih parcela ili delova katastarskih parcela za izgradnju linijskih infrastrukturnih objekata.

Pripremni radovi se izvode na osnovu građevinske dozvole iz stava 1. ovog člana.

Pripremni radovi za objekte iz člana 133. ovog zakona, kao i za objekte bruto razvijene građevinske površine preko 800 m², mogu se izvoditi i na osnovu posebne građevinske dozvole.

Za izgradnju privremenih javnih parkirališta u javnoj svojini izdaje se posebna građevinska dozvola.

Uz zahtev za izdavanje građevinske dozvole iz stava 4. ovog člana, prilažu se dokazi iz člana 145. ovog zakona, a na rok važenja, pravo na žalbu, mogućnost produžetka roka važenja rešenja i postupak uklanjanja privremenog javnog parkirališta primenjuju se ~~odredbe člana 147. st. 5, 6, 7. i 8. ovog zakona~~ ODREDBE ČLANA 147. ST. 7-11. OVOG ZAKONA.

Uz zahtev za izdavanje građevinske dozvole iz stava 3. ovog člana, prilažu se lokacijski uslovi, projekat pripremnih radova i dokaz o odgovarajućem pravu na zemljištu ili objektu.

Rešenje iz st. 3. i 4. ovog člana donosi organ nadležan za izdavanje građevinske dozvole, u roku od osam dana od dana podnošenja uredne dokumentacije.

Na rešenje iz st. 3. i 4. ovog člana može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana dostavljanja, a ako je rešenje izdalo ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, nije dozvoljena žalba ali se može tužbom pokrenuti upravni spor.

Ako se pripremni radovi odnose na uklanjanje objekta na parceli, obaveza investitora je da nadležnoj službi za katastar nepokretnosti, radi sprovođenja promene dostavi geodetski elaborat o rušenju. Rešenje iz stava 3. ovog člana posebno sadrži obavezu investitora da o uklanjanju objekta na parceli obavesti nadležnog inspektora, koji sačinjava zapisnik i dostavlja ga nadležnoj službi za katastar nepokretnosti, radi sprovođenja promene u katastarskom operatu.

Član 147.

Privremena građevinska dozvola se izdaje za izgradnju: asfaltne baze, privremene naplatne stanice sa pratećim objektima, separacije agregata, fabrike betona, samostojećih, ankerisanih meteoroloških anemometarskih stubova, kao i stubova za druge namene, montažno-demontažnih objekata za potrebe održavanja međunarodnih izložbi i drugih manifestacija, privremene saobraćajnice i priključaka, gradilišnog kampa, priključaka na komunalnu mrežu za potrebe građenja ili eksploatacije objekata, pozajmišta materijala, devijacije koje su u funkciji izgradnje ili rekonstrukcije linijskog infrastrukturnog objekta, kao i za izvođenje istražnih radova na lokaciji, u cilju utvrđivanja uslova za izradu projekta za izvođenje i za izmeštanje postojećih instalacija, kao i oglednog stana unutar stambenog kompleksa u izgradnji.

Na postupak izdavanja privremene građevinske dozvole i njenu sadržinu primenjuju se odredbe koje se odnose na izdavanje rešenja iz člana 145. ovog zakona.

Privremena građevinska dozvola, osim izgradnje objekata iz stava 1. ovog člana, može se izdati i za izvođenje radova na proizvodnim objektima ili objektima u funkciji proizvodnih objekata, a za koje je podnet zahtev za legalizaciju, odnosno koji su u postupku ozakonjenja, radi dovođenja objekta u funkcionalno stanje, u cilju nastavka proizvodnje ili obnavljanja proizvodnog procesa. Po završetku radova na investicionom održavanju, adaptaciji, rekonstrukciji ili sanaciji, investitor je u obavezi da organu nadležnom za poslove ozakonjenja dostavi tehnički opis i popis radova na investicionom održavanju, idejni projekat, odnosno projekat za izvođenje, zavisno od radova koji se izvode.

Uz zahtev za izdavanje privremene građevinske dozvole, prilaže se idejni projekat i dokaz o odgovarajućem pravu na zemljištu ili objektu.

Za izvođenje pripremnih radova za izgradnju linijskog infrastrukturnog objekta, prilaže se idejni projekat sa tehničkom kontrolom i dokaz o odgovarajućem pravu na zemljištu ili objektu.

Za izgradnju objekata iz stava 5. ovog člana, ne prilaže se lokacijski uslovi.

Zavisno od vrste objekta, odnosno radova, privremena građevinska dozvola se donosi za tačno određeni period u kome se objekat može koristiti, odnosno izvoditi radovi, a koji ne može biti duži od tri godine od dana donošenja privremene građevinske dozvole.

Pripremni radovi iz stava 5. ovog člana, koji se izvode na osnovu privremene građevinske dozvole mogu trajati najduže 12 meseci od dana pravnosnažnosti te dozvole, nakon čega je investitor u obavezi da pribavi građevinsku dozvolu za linijski infrastrukturni objekat, kojom će obuhvatiti i radove koji su izvedeni na osnovu privremene građevinske dozvole, osim za privremene objekte.

U slučaju da investitor sam ne ukloni privremeni objekat u određenom roku, organ koji je doneo privremenu građevinsku dozvolu, po službenoj dužnosti dostavlja zahtev građevinskoj inspekciji za uklanjanje.

Žalba na rešenje građevinskog inspektora ne zadržava izvršenje rešenja.

Na zahtev investitora, rešenje o privremenoj građevinskoj dozvoli može se jednom produžiti za još tri godine. Istekom naknadnog roka, primenjuju se odredbe ovog člana o uklanjanju privremenog objekta.

IZUZETNO OD STAVA 7. OVOG ČLANA, PRIVREMENE NAPLATNE STANICE SA PRATEĆIM OBJEKTIMA, PRIVREMENE SAOBRAĆAJNICE I PRIKLJUČCI I PRIKLJUČCI NA KOMUNALNU MREŽU ZA POTREBE GRAĐENJA ILI EKSPLOATACIJE OBJEKATA, MOGU POSTATI TRAJNI OBJEKTI, UKOLIKO INVESTITOR PRE ISTEGA ROKA VAŽENJA PRIVREMENE GRAĐEVINSKE DOZVOLE, PRIBAVI UPOTREBNU DOZVOLU ZA OVE OBJEKTE, U SKLADU SA USLOVIMA I POSTUPKOM PROPISANIM PODZAKONSKIM AKTOM IZ ČLANA 201. STAV 7. TAČKA 19) OVOG ZAKONA.

Na izvođenje radova iz ovog člana, shodno se primenjuju odredbe ovog zakona i zakona kojim je uređeno upravljanje i skladištenje građevinskog otpada.

Član 153.

Investitor obezbeđuje stručni nadzor u toku građenja objekta, odnosno izvođenja radova za koje je izdata građevinska dozvola.

Stručni nadzor obuhvata: kontrolu da li se građenje vrši prema građevinskoj dozvoli, odnosno prema tehničkoj dokumentaciji po kojoj je izdata građevinska dozvola; kontrolu i proveru kvaliteta izvođenja svih vrsta radova i primenu propisa, standarda i tehničkih normativa, uključujući standarde pristupačnosti kao i dokaz o izvršenim ispitivanjima i rezultatima ispitivanja izdatim od strane tela za ocenjivanje usaglašenosti, akreditovanog prema standardu SRPS ISO/IEC 17025 (akreditovana tekuća laboratorija); kontrolu i overu količina izvedenih radova; proveru da li postoje dokazi o kvalitetu građevinskih proizvoda, opreme i postrojenja koji se ugrađuju; davanje uputstava izvođaču radova; saradnju sa projektantom radi obezbeđenja detalja tehnoloških i organizacionih rešenja za izvođenje radova i rešavanje drugih pitanja koja se pojave u toku izvođenja radova.

Stručni nadzor može da vrši lice koje ispunjava uslove propisane ovim zakonom za odgovornog projektanta ili odgovornog izvođača radova.

Stručni nadzor za izgradnju objekata može da vrši lice koje ispunjava uslove iz stava 3. ovog člana i koje je zaposleno u privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu ili kod preduzetnika koji poseduje rešenje o ispunjenosti uslova za izradu tehničke dokumentacije ili izvođenje radova na toj vrsti objekata, u skladu sa ovim zakonom.

U vršenju stručnog nadzora na objektu ne mogu da učestvuju lica koja su zaposlena u privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu ili preduzetničkoj radnji koje je izvođač radova na tom objektu, lica koja vrše inspekcijski nadzor, kao i lica koja rade na poslovima izdavanja građevinske dozvole u organu nadležnom za izdavanje građevinske dozvole.

Za objekte iz člana 133. tačka 9) ovog zakona, pored stručnog nadzora, obezbeđuje se i konzervatorski nadzor., DOK SE ZA OBJEKTE ČIJU IZGRADNJU FINANSIRA REPUBLIKA SRBIJA, OBEZBEĐUJE I PROJEKTANTSKI NADZOR.

Stručni nadzor za izgradnju objekata čiji je investitor pravno lice koje obavlja delatnost od opštег interesa, a koji služi za obavljanje delatnosti tog pravnog lica, može da vrši i lice koje ispunjava uslove iz stava 3. ovog člana i koje je zaposleno kod tog pravnog lica, bez posedovanja rešenja o ispunjenosti uslova za izradu tehničke dokumentacije iz člana 126. ovog zakona ili izvođenje radova iz člana 150. ovog zakona.

Član 157.

Ako se, radi utvrđivanja podobnosti objekta za upotrebu, moraju vršiti prethodna ispitivanja i provera instalacija, uređaja, postrojenja, stabilnosti ili bezbednosti objekta, uređaja i postrojenja za zaštitu životne sredine, uređaja za zaštitu od požara ili druga ispitivanja, ili ako je to predviđeno tehničkom dokumentacijom, komisija za tehnički pregled, odnosno preuzeće ili drugo pravno lice kome je povereno vršenje

tehničkog pregleda može da dà odobri puštanje objekta u probni rad, pod uslovom da utvrdi da su za to ispunjeni uslovi, i o tome bez odlaganja obavesti nadležni organ.

AKO SE PO ZAVRŠETKU IZGRADNJE LINIJSKOG INFRASTRUTURNOG OBJEKTA-DRŽAVNOG PUTA MORAJU VRŠITI PRETHODNA ISPITIVANJA I PROVERA INSTALACIJA, UREĐAJA, POSTROJENJA, STABILNOSTI ILI BEZBEDNOSTI DRŽAVNOG PUTA, UREĐAJA I POSTROJENJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE, UREĐAJA ZA ZAŠTITU OD POŽARA ILI DRUGA ISPITIVANJA ILI AKO JE TO PREDVIĐENO TEHNIČKOM DOKUMENTACIJOM, KOMISIJA ZA TEHNIČKI PREGLED OBJEKATA, KOJOJ JE POVERENO VRŠENJE TEHNIČKOG PREGLEDA PODOBNOSTI DRŽAVNOG PUTA ZA UPOTREBU, MOŽE DA ODOBRI PUŠTANJE DRŽAVNOG PUTA U PROBNI RAD, ODNOSNO DA ODOBRI ODVIJANJE DRUMSKOG SAOBRAĆAJA NA DRŽAVNOM PUTU U REŽIMU PROBNOG RADA I O TOME BEZ ODLAGANJA OBAVEŠTAVA MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA POSLOVE GRAĐEVINARSTVA, AKO SU ISPUNJENI USLOVI PROPISANI PODZAKONSKIM AKTOM IZ ČLANA 201. STAV 7. TAČKA 19) OVOG ZAKONA.

Probni rad može trajati najduže godinu dana. Obaveza je investitora da prati rezultate probnog rada.

Komisija za tehnički pregled, odnosno preduzeće ili drugo pravno lice kome je povereno vršenje tehničkog pregleda, u toku probnog rada objekta proverava ispunjenost uslova za izdavanje upotrebne dozvole i izveštaj o tome dostavlja investitoru.

Član 201.

Vlada, prema klasi i nameni objekta, propisuje:

- 1) koji se uslovi za projektovanje i priključenje obavezno pribavljaju od imalaca javnih ovlašćenja u postupku izdavanja lokacijskih uslova;
- 2) obaveznu sadržinu, postupak i način izdavanja uslova iz tačke 1) ovog stava;
- 3) obaveznu sadržinu, postupak i način izdavanja lokacijskih uslova od strane nadležnog organa.

Vlada bliže uređuje uslove, način i postupak otuđenja i razmene nepokretnosti u javnoj svojini (član 99).

Vlada bliže propisuje način, uslove i postupak za ulaganje neizgrađenog građevinskog zemljišta u javnoj svojini radi ostvarivanja javno-privatnog partnerstva, odnosno unošenja kao osnivačkog uloga u javna preduzeća i privredna društva i zaključivanja ugovora o zajedničkoj izgradnji jednog ili više objekata sa fizičkim ili pravnim licem (član 100).

Vlada bliže propisuje sastav, delokrug i odgovornost republičke komisije za komasaciju, postupak sprovođenja komasacije, sadržinu odluke o komasaciji, sadržinu, uslove i način izdavanja rešenja o komasaciji, postupak izrade i sadržinu projekta komasacije, način procene vrednosti zemljišta u postupku urbane komasacije, troškove i obveznike plaćanja troškova kao i zahtev za izuzimanje iz komasacione mase, svih nosioca stvarnih prava na katastarskoj parseli.

Vlada bliže uređuje način i rokove razmene dokumenata i podnesaka u postupcima pripreme, koordinacije i praćenja izrade planskih dokumenata, kao i format u kome se dostavljaju uslovi (E-prostor).

Vlada bliže uređuje uslove, kriterijume i sadržaj dokumentacije za utvrđivanje projekata za izgradnju objekata od značaja, odnosno od posebnog značaja za Republiku Srbiju.

Ministar bliže propisuje:

- 1) energetska svojstva zgrada i način izračunavanja energetskih svojstava zgrada, energetske zahteve za nove i postojeće zgrade, uslove, sadržinu i način

izdavanja sertifikata, kao i sadržinu i način vođenja Centralnog registra energetskih pasoša;

1a) tehničke propise kojima se bliže utvrđuju tehnički zahtevi za objekte u cilju ispunjavanja osnovnih zahteva za objekte;

1b) tehničke propise kojima se utvrđuju zahtevi za upotrebu, ugradnju i performanse koje moraju da imaju građevinski proizvodi koji se ugrađuju u objekat u odnosu na svoje bitne karakteristike i drugi tehnički zahtevi u vezi s objektima i njihovom izgradnjom;

1v) tehničke propise koji definišu obavezno projektovanje i izvođenje radova na unutrašnjim instalacijama za optičku mrežu, uključujući i razvodne kutije za optičke kablove, u svim zgradama preko 2.000 m² bruto razvijene građevinske površine, kao i za sve objekte železničke i putne linijske infrastrukture u zaštitnom pojasu;

1g) vrstu međunarodnih komercijalnih sistema sertifikacije zelene gradnje koje je moguće primeniti, vrstu objekata i rok u kome je obavezno pribavljanje i priznavanje sertifikata zelene gradnje, sadržinu zahteva za utvrđivanje ispunjenosti tih uslova, postupak priznavanja sertifikata zelene gradnje, kao i izgled i sadržinu rešenja kojim se priznaje sertifikat zelene gradnje;

2) tehničke propise čiji su sastavni deo standardi koji definišu obavezne tehničke mere i uslove projektovanja, planiranja i izgradnje, kojim se osigurava nesmetano kretanje i pristup osobama sa invaliditetom, deci i starim osobama (član 5);

3) predmet i postupak sprovođenja objedinjene procedure, vođenje i sadržinu registra objedinjenih procedura i centralne evidencije, kao i ovlašćenja i obaveze registratora (čl. 8, 8a, 8d, 8v i 8g);

4) sadržinu, način, postupak i rokove izrade i objavljivanja separata (čl. 31a, 34, 41, 46, 48, 49, 50, 58. i 61);

5) sadržinu, način i postupak izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja, uključujući i prostorni plan područja posebne namene za izgradnju elektroenergetskih objekata, kao i minimalni broj mesta za punjenje električnih vozila (čl. 10–68);

5a) kriterijume za izradu dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja, vrste licenci za pravna lica, kao način i postupak izdavanja i oduzimanja licenci;

6) uslove i kriterijume za sufinansiranje izrade planskih dokumenata (član 39);

6a) sadržinu, način i postupak izdavanja informacije o lokaciji;

6b) uslove koje mora da ispuni javni beležnik, odnosno pravno lice ili preduzetnik, registrovan za izradu dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja za izdavanje informacije o lokaciji;

7) način i postupak izbora članova komisije za stručnu kontrolu planskih dokumenata, komisije za kontrolu usklađenosti planskih dokumenata, komisije za planove jedinice lokalne samouprave i komisije za stručnu kontrolu urbanističkog projekta, pravo i visinu naknade članovima komisija, kao i uslove i način rada komisija (čl. 33, 49, 52. i 63a);

8) sadržinu i način vođenja i održavanja centralnog registra planskih dokumenata, informacionog sistema o stanju u prostoru i lokalnog informacionog sistema planskih dokumenata, kao i digitalni format dostavljanja planskih dokumenata (čl. 43. i 45);

9) sadržinu, postupak i način donošenja programa uređivanja građevinskog zemljišta (član 94);

10) klasifikaciju objekata prema nameni, funkcionalnim i strukturalnim karakteristikama i stepenu uticaja na okruženje, s obzirom na rizike vezane za izgradnju i eksploataciju (član 2);

11) sadržinu, način i postupak izrade i način vršenja kontrole tehničke dokumentacije prema klasi i nameni objekata (čl. 117–124, 129, 131. i 168);

12) uslove obaveznog osiguranja od profesionalne odgovornosti za pravna lica i preduzetnike koji obavljaju poslove prostornog i urbanističkog planiranja, izrade tehničke dokumentacije i građenja (član 129a);

13) način i postupak izbora članova komisije, pravo i visinu naknade za rad u komisijama (član 131.), uslove, metodologiju, način rada i odlučivanja revizione komisije i sadržaj izveštaja o stručnoj kontroli (član 132.);

13a) posebnu vrstu objekata i posebnu vrstu radova za koje nije potrebno pribavljati akt nadležnog organa, kao i vrstu objekata koji se grade, odnosno vrstu radova koji se izvode, na osnovu rešenja o odobrenju, kao i obim i sadržaj i kontrolu tehničke dokumentacije koja se prilaže uz zahtev i postupak koji nadležni organ sprovodi (čl. 144. i 145.);

14) sadržinu i način izdavanja građevinske dozvole, (čl. 135–138);

15) uslove koje treba da ispune pravna lica i preduzetnici za obavljanje poslova izrade tehničke dokumentacije, odnosno građenja objekata, sadržinu zahteva za utvrđivanje ispunjenosti tih uslova, postupak izdavanja rešenja, odnosno ukidanja rešenja o ispunjenosti uslova i upisa u registar za izradu tehničke dokumentacije, odnosno građenja objekata, kao i postupak izbora i način rada članova komisije, pravo i visinu naknade za rad u komisijama (čl. 126. i 150);

16) izgled, sadržinu i mesto postavljanja gradilišne table (član 149);

17) sadržinu i način vođenja knjige inspekcije, građevinskog dnevnika i građevinske knjige (član 152);

18) sadržinu i način vođenja stručnog nadzora (član 153);

19) sadržinu i način vršenja tehničkog pregleda, izdavanja upotrebne dozvole, osmatranja tla i objekta u toku građenja i upotrebe i minimalne garantne rokove za pojedine vrste objekata, odnosno radova, kao i sastav komisije za tehnički pregled objekta, prema klasi i nameni objekta; uslove na osnovu kojih se utvrđuje da je objekat podoban za upotrebu; formu i sadržinu predloga komisije za tehnički pregled o utvrđivanju podobnosti objekta ili dela objekta za upotrebu, USLOVE I POSTUPAK USPOSTAVLJANJA REŽIMA PROBNOG RADA RADI ODVIJANJA DRUMSKOG SAOBRAĆAJA NA DRŽAVNIM PUTEVIMA, USLOVE I POSTUPAK PRIBAVLJANJA UPOTREBNE DOZVOLE ZA PRIVREMENE NAPLATNE STANICE SA PRATEĆIM OBJEKTIMA, PRIVREMENE SAOBRAĆAJNICE I PRIKLJUČKE I PRIKLJUČKE NA KOMUNALNU MREŽU ZA POTREBE GRAĐENJA ILI EKSPLOATACIJE OBJEKATA, kao i druga pitanja od značaja za vršenje tehničkog pregleda (čl. 154. i 158.);

20) uslove, program i način polaganja stručnog ispita u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja, izrade tehničke dokumentacije građenja i energetske efikasnosti, vođenje evidencije o položenom stručnom ispitom, uslovi za izbor i način rada članova komisije (član 161);

20a) uslove i kriterijume na osnovu kojih se izdaje akreditacija, kriterijume za utvrđivanje programa stručnog usavršavanja za pojedine stručne oblasti, uslove i način sprovođenja stručnog usavršavanja licenciranih i drugih zainteresovanih lica koja žele da upotpune ili usavrše svoje znanje u cilju kontinuiranog praćenja razvoja struke, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje stručnog usavršavanja (član 161a);

20b) stručne poslove prostornog i urbanističkog planiranja, izrade tehničke dokumentacije, građenja i energetske efikasnosti koje obavljaju licencirana lica u okviru stručnih, odnosno užih stručnih oblasti (zadaci struke) (čl. 37, 38, 128, 129, 151. i 153.);

21) uslove, način i postupak izdavanja i produžavanja licence za prostornog planera, urbanistu, arhitektu urbanistu, inženjera, arhitektu i izvođaču, uslove i postupak izdavanja licence za obavljanje stručnih poslova stranim licima, uslove i postupak utvrđivanja profesionalne odgovornosti licenciranih lica (suspendovanje ili oduzimanje licence), visina naknade za obradu zahteva za izdavanje licence i izrade svečane forme licence, kao i izgled i sadržinu svečane forme licence (član 162);

- 21a) uslove i način vršenja praćenja stanja u prostoru (monitoring), kao i način izveštavanja (član 166g);
- 22) obrazac i sadržinu legitimacije urbanističkog i građevinskog inspektora, kao i vrstu opreme koju koristi inspektor;
- 23) postupak donošenja i sadržinu programa uklanjanja objekata (član 171);
- 24) izgled i sadržinu službenog znaka, kao i postupak zatvaranja gradilišta (član 181);
- 25) opšta pravila za parcelaciju, regulaciju i izgradnju (čl. 31. i 57);
- 26) način i postupak za raspisivanje i sprovođenje urbanističko – arhitektonskog konkursa (član 68a);
- 27) na koje objekte se ne primenjuju odredbe o izvođaču radova, odgovornom izvođaču radova i obavezi određivanja stručnog nadzora u toku građenja i tehničkog pregleda objekta, prema klasi i nameni objekta (član 153a);
- 28) način objavljivanja podataka iz registra licenciranih inženjera, arhitekata i prostornih planera, registra licenciranih izvođača i evidencije stranih lica koja obavljaju stručne poslove (član 162);
- 29) klasifikaciju namene zemljišta i planskih simbola (član 32);
- 30) predmet i postupak održavanja i upravljanje sigurnošću visokih brana i akumulacija napunjениh vodom, jalovinom ili pepelom;
- 31) sadržinu, način i postupak izmene i dopune planskih dokumenata, kao i skraćenog postupka (član 51b);
- 32) sadržinu i način vođenja registra licenciranih inženjera, arhitekata i prostornih planera, registra licenciranih izvođača i evidencije stranih lica koja obavljaju stručne poslove, uslove koje treba da ispune lica da bi bila upisana u registar, odnosno evidenciju, način i postupak upisa u registar, odnosno evidenciju, način vršenja izmene i brisanja podataka upisanih u registar, odnosno evidenciju, kao i izdavanje i izgled uverenja o profesionalnom nazivu, statusu i drugim podacima upisanim u registar, odnosno evidenciju (član 162);
- 33) uslove za izbor, način i postupak izbora članova komisije, pravo i visinu naknade za rad u komisiji za polaganje stručnog ispita i izdavanje licenci, kao i komisije za utvrđivanje profesionalne odgovornosti licenciranih lica (čl. 161. i 162);
- 34) uređivanje, upravljanje, odlaganje i deponovanje građevinskog otpada u toku izvođenja radova ;
- 35) uslove i način postavljanja spoljnih jedinica uređaja za grejanje i hlađenje na zgradama.

Član 209.

Novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara ili kaznom zatvora do 30 dana kazniće se za prekršaj odgovorno službeno lice u nadležnom organu uprave ako:

- 1) ~~brisana je~~
- 2) ~~ne izda lokacijske uslove, građevinsku dozvolu, dozvolu za izvođenje pripremnih radova, izmenu rešenja o građevinskoj dozvoli, odobrenje za izvođenje radova, izmenu rešenja o odobrenju za izvođenje radova, privremenu građevinsku dozvolu, upotrebnu dozvolu i izmenu rešenja o upotreboj dozvoli, u roku i na način propisan ovim zakonom (čl. 8d, 56, 136, 137, 141, 142, 145, 147, 158 i 158a);~~
- 3) ne organizuje javnu prezentaciju urbanističkog projekta (član 63);
- 4) ne dostavi zahtev građevinskoj inspekциji za uklanjanje objekta za koji je izdata privremena građevinska dozvola (član 147);
- 5) ne sačini program i ne sproveđe izvršenje uklanjanja objekta (član 171);
- 6) ne omogući urbanističkom odnosno građevinskom inspektoru potpun i nesmetan uvid u raspoloživu dokumentaciju (čl.173. i 175);
- 7) ne preduzme propisane mere u vršenju inspekcijskog nadzora (čl. 173. i 175);
- 8) ~~brisana je (vidi član 103. Zakona - 83/2018-18)~~

9) ne prizna oslobođenje od plaćanja doprinosa u skladu sa članom 97. stav 8. ovog zakona ;

10) ne dostavi spise predmeta po zahtevu nadležnog ministarstva u skladu sa članom 134. stav 8. ovog zakona;

11) ne dostavi svim imaocima javnih ovlašćenja zahtev za izdavanje uslova za projektovanje i priključenje (član 8b).

Za ponovljeni prekršaj iz stava 1. ovog člana učiniocu će se izreći novčana kazna i kazna zatvora do 30 dana.

Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka ~~iz stava 1. tač. 2), 10) i 11)~~ IZ STAVA 1. TAČ. 10) I 11) ovog člana podnosi registrator centralne evidencije, iz tačke 3) nadležni urbanistički inspektor, iz tačke 4) nadležni građevinski inspektor, iz tač. 5) i 7) organ nadležan za izdavanje građevinske dozvole za tu vrstu objekta, iz tačke 6) nadležni urbanistički, odnosno građevinski inspektor, a iz tačke 9) nadležni organ Ministarstva.

SAMOSTALNE ODREDBE PREDLOGA ZAKONA

ČLAN 13.

PODZAKONSKI AKTI ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA DONEĆE SE U ROKU OD 60 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

DO DONOŠENJA PODZAKONSKIH AKATA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA PRIMENJAVAĆE SE PODZAKONSKI AKTI DONETI NA OSNOVU ZAKONA O PLANIRANJU I IZGRADNJI („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 72/09, 81/09 - ISPRAVKA, 64/10 - US, 24/11, 121/12, 42/13 - US, 50/13 - US, 98/13 - US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - DR. ZAKON, 9/20, 52/21 I 62/23), AKO NISU U SUPROTNOSTI SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA.

ČLAN 14.

ZAPOČETI POSTUPCI ZA REŠAVANJE ZAHTEVA ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA IZGRADNJU, LOKACIJSKIH USLOVA, GRAĐEVINSKE DOZVOLE, UPOTREBNE DOZVOLE I DRUGIH ZAHTEVA ZA REŠAVANJE O POJEDINAČNIM PRAVIMA I OBAVEZAMA PODNETIH DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, OKONČAĆE SE PO PROPISIMA PO KOJIMA SU ZAPOČETI.

PO OKONČANJU POSTUPAKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, PROJEKAT ZA GRAĐEVINSKU DOZVOLU IZRADIJE SE U SKLADU SA STANDARDIMA PRIMENJENIM U IZRADI IDEJNOG PROJEKTA I SADRŽANIM U IZVEŠTAJU REVIZIONE KOMISIJE, KAO I PROJEKTI ZA GRAĐEVINSKU DOZVOLU ZA PREOSTALE FAZE ZAPOČETOG PROJEKTA.

ČLAN 15.

INVESTITOR IZ ČLANA 134. STAV 4. ZAKONA O PLANIRANJU I IZGRADNJI („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 72/09, 81/09 - ISPRAVKA, 64/10 - US, 24/11, 121/12, 42/13 - US, 50/13 - US, 98/13 - US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - DR. ZAKON, 9/20, 52/21 I 62/23) KOJI JE, DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, ISHODOVAO LOKACIJSKE USLOVE PRED NADLEŽnim ORGANOM, MOŽE PODNETI ZAHTEV ZA IZDAVANJE GRAĐEVINSKE DOZVOLE MINISTARSTVU NADLEŽNOM ZA POSLOVE GRAĐEVINARSTVA BEZ OBAVEZE SPROVOĐENJA POSTUPKA REVIZIJE PROJEKTA.

ČLAN 16.

VAŽEĆI PLANSKI DOKUMENTI KOJI SU DONETI PRE 1. JANUARA 1993. GODINE, PRESTAJU DA VAŽE PO ISTEKU 12 MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, A ORGANI NADLEŽNI ZA NJIHOVO DONOŠENJE DUŽNI SU DA U TOM ROKU DONESU NOVI PLANSKI DOKUMENT.

ČLAN 17.

ODREDBE DRUGIH ZAKONA KOJIMA SE NA DRUGAČIJI NAČIN UREĐUJU PITANJA KOJA SU PREDMET UREĐIVANJA OVOG ZAKONA NEĆE SE PRIMENJIVATI, OSIM ZAKONA I PROPISA KOJIMA SE UREĐUJU ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I PRAVA I SLOBODE NACIONALNIH MANJINA.

ČLAN 18.

DANOM STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA PRESTAJE DA VAŽI UREDBA O USLOVIMA I POSTUPKU USPOSTAVLJANJA REŽIMA PROBNOG RADA RADI ODVIJANJA DRUMSKOG SAOBRAĆAJA NA DRŽAVnim PUTEVIMA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BROJ 101/24).

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PLANIRANJU I IZGRADNJI**

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa - Vlada
Obradivač - Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
2. Naziv propisa
Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji

Draft Law on Amendments to the Law on Planning and Construction
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):
  - a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa
Nema
  - b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma
Nema
  - v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma
Nema
  - g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma
Nema
  - d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije
Nema
4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:
  - a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima
Nema
  - b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima
Nema
  - v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima
Nema
  - g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
Nema
  - d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Nema

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?
/

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?
Ne

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona nisu učestvovali konsultanti.